

ՂՈՒԿԱՍԻ ԱՒԵՏԱՐԱՆԻ ԼԻԱԿԱՏԱՐ ՀԱՄԱԲԱՐՐԱՌ

ՄԱՐՏԻՐՈՍ ՄԻՆԱՍԵԱՆ
ժմեհի Խամալսարամ

ՆԵՐԱԾՈՒԹԻՒՆ

ՆՈՐ ԿՏԱԿԱՐԱՆԻ ԵՐԿՈՒ ՀԱՄԱԲԱՐՐԱՌ

Նոր կտակարանի դասական գրաբարով թարգմանություններն են՝ Համաբարբառ կամ ցանկ նմանաձայն բառից Նորոյ Կտակարանի, Իգմիր, 1848, Հեղինակն անյայտ, եւ Համաբարբառ Հիմ եւ Նոր Կտակարանաց, Երուսաղէմ, 1895, Հեղինակ՝ Թադէոս վարդապետ Աստուածատուրեան. սրանք երկուսն էլ ամէն տեսակէտից թերի եւ անբաւարար գործեր են մանաւանդ մեր օրերում, երբ ուշադրութիւն է դարձում Ս. Գրքի ոչ միայն գաղափարական բովանդակութեան, այլեւ դասական լեզուի եւ ոճի վրայ: Քանի որ առաջինը խիստ հազուադէպ ու միայն Նոր կտակարանի համաբարբառն է, ուստի ամենից շատ գործածուողը Աստուածաշնչինն է: Սա ունի սկզբունքային եւ կատարողական թերութիւններ:

Երուսաղէմի համաբարբառի սկզբունքային երկու թերութիւնները հետեւեալներն են: Նմանուելով յունարէն, լատիներէն կամ եւրոպական լեզուներով Ս. Գրքերի համաբարբառները օրինակին՝ Հեղինակը չի գրանցել երկրորդական համարուած բառեր՝ դերանուններ, շաղկապներ, որոշ մակբայներ, նախդիրներն ու նախադրութիւնները, յօդերը, մինչեւ իսկ շատ գործածական ասել բայը եւ ուրիշ բառեր: Երկրորդն այն է, որ եթէ նոյն բառը նոյն տան մէջ երկու կամ երեք անգամ է գործածուել միեւնոյն կամ զանազան ձեւերով, ապա դրանցից միայն մէկն է գրանցուել, ինչպէս յայտնել է Հեղինակն առաջաբանում:

Այս համաբարբառն ունի նաեւ կատարման թերութիւններ, որոնցից գլխաւորը բառերի գործածութեան պակաս նշումներն են, յաճախ էլ գլխահամարների, տնահամարների եւ Հեղինակների անունների սխալներ են նկատուում, ինչպէս նաեւ սխալ ընդօրինակութիւններ:

Ղուկասի աւետարանի մէջ այս եւ այլ թերութիւնների մատնանշումը եւ սրբագրութիւնը մեր նպատակից դուրս են եղել: Կարելի է միայն հիանալ, որ մէկ անձ կարողացել է գլուխ հանել այնպիսի հսկայական մի աշխատանք, որն առաջին հայեացքից դիւրին է համարուում, բայց տաղտկալի է, յոգնեցուցիչ, փորձութիւններով լի, մեծ ուշադրութիւն եւ լարուածութիւն պահանջող. ստուգում եւ վերստուգումներ պէտք է իրար յաջորդեն, եթէ ուզում ենք անթերի արդիւնքի հասնել. դրանք առաւել եւս անհրաժեշտ են, երբ մարդ մենակ է աշխատում:

ՄԵՐ ԿԱԶՄԱԾ ՀԱՄԱԲԱՐՐԱՌԻ ԲՆԱԳՐԱՑԻՆ ՀԻՄՔԸ՝ ՍԳ 1895, Կ. ՊՈԼԻՍ

Ինչպէս յայտնի է, գոյութիւն ունեն Ս. Գրքի երեք գլխաւոր եւ որակաւոր հրատարակութիւն. Հ. Յ. Զոհրապեանի հրատարակութիւն, մեծադիր մէկ եւ փոքրադիր չորս հատորով, Ս. Ղազար, 1805, որի էջատակում նշուած են 5—6 ձեռագրի տարբերութեան. բնագրի տեսակէտից սրանից աւելի կատարեալ է Հ. Ա. Բագրատունու տպագրութիւնը մէկ հատորով, Ս. Ղազար, 1860, առանց այլընթերցութեան. նախկին Միսթարեան Մատթիա Գարազաբեանի գլխաւորութեամբ իրականացուած հրատարակութիւն, Պոլիս, 1895, Աստուածաշնչի Ամերիկեան ընկերութեան պատուէրով եւ բողոքական Ս. Գրքի կանոնով, այսինքն պարականոն համարուած որոշ գրքերի պակասով: Հին կտակարանի էջատակերում դասական գրաբարով նշուած են եբրայական բնագրի եւ Նօթանասնից յունարէն թարգմանութեան, իսկ Նոր կտակարանում յունարէն բնագրի տարբերակներ, հայերէն ձեռագրերից ոմանց այլընթերցութեան: Իսկ հայերէն բնագրի ընտրութեան մասին յառաջաբանում ասուած է հետեւեալը. «Վասն Հայերէն օրինակին, գորոյ զհետ զնացաք, ասեմք եթէ լաւագոյն համարեցաք չերթալ զհետ միոյ օրինակի, այլ որ ինչ մերձաւորագոյնն էր բնագրին, զայն ընտրեցաք

ի Հայերէն օրինակս անդ, որ ցարդ ի լոյս ընծայեալ են» (էջ Գ). կարծում ենք, որ բնագրի հիմքը վեներիկեան 1860 թ. տպագիրն է, ինչպէս համեմատութիւնն էլ ցոյց է տալիս, որոշ տարբերութիւններով հանդերձ, թէեւ մանր, բնագրում եւ տնահամարների մէջ: Մենք այս ընտրեցինք Ղուկասի աւետարանի համաբարբառը պատրաստելու համար, որովհետեւ տպագրութիւնը եւ տնահամարների տեղերն աւելի յստակ են. ուղղագրութիւնը մեծագոյն մասամբ դասականն է, բացառութեամբ օ-ի, որ ամենուրեք դարձրինք աւ: Ըստ ոչ հետեւողական համեմատութեան՝ նշանակեցինք Ս. Ղազարի 1860 թ. մեր նկատած բնագրային տարբերակները: Ղեկավարուեցինք հետեւեալ սկզբունքներով:

ԱՌԱՆՑ ԲՆԱԳՐԱՑԻՆ ՎԿԱՑՈՒԹԻՒՆՆԵՐԻ ՀԱՄԱԲԱՐՐԱՌ

Մերն այսպիսին է, որովհետեւ բնագիրը հանրամատչելի է. նշանակել ենք բառի կամ բառաձեւի գործածութեան տեղն ըստ գլուխների եւ տնահամարների, որոնցով պէտք է դիմել բնագրին: Փորձը ցոյց է տալիս, որ բնագրին դիմելն անհրաժեշտ է նոյնիսկ բնագրային համաբարբառների գործածութեան դէպքում, որովհետեւ համաբարբառներ կազմողները չեն կարող պատկերացնել այն բոլոր հարցերը, որոնք հետաքրքրում են հետազոտողին. բացի դրանից՝ շատ անգամ բառի իմաստը, շարադասութիւնը, քերականական կարգերը և այլն կախում ունեն բնագրային շրջապատից: Բնագրային համաբարբառները չեն փոխարինի բնագրին:

ԼԻԱԿԱՏԱՐ ՀԱՄԱԲԱՐՐԱՌ

Դրանցելով ամենափոքր խօսքի մասերի բոլոր բառերն ու բառաձեւերը, ինչպիսին են յօդերն ու նախդիրները, ձգտեցինք լիակատար համաբարբառի. բացառութիւն է կազմում եւ համադասական շաղկապն իր սովորական իմաստով (յայտնի է, որ առատ է Ս. Գրքում), այնուհանդերձ նկատի առանք սաստկացուցիչ իմաստով «էլ, նաեւ» նշանակողները: Համախմբուած են եւ նախադասութիւնները, կամ ածական ունեցող ներգործածեւ անցեալ կատարեալի եզակի երրորդ դէմքի բայաձեւերը, ենթակայական, ապառնի եւ անցեալ դերբայները, առանց հարցական դերանունան կամ հարցական բառ-մասնիկի հարցական համարուած նախադասութիւնները «Հարցական նախադասութիւններ» բառայօդուածում: Լիակատար համաբարբառների հիման վրայ կարելի է ուսումնասիրել գրուածքի բառապաշարը եւ կազմել զանազան ցանկեր՝ գոյականների, բայերի, ածանցաւոր եւ բարդ բառերի, շրջուած ուղղագրական ցանկեր եւ այլն:

ՀԱՄԱՆՈՒՆՆԵՐԻ ԵՒ ԲԱՌԻՄԱՍՏՆԵՐԻ ՏԱՐԲԵՐԱԿՈՒՄ

Տարբերակումը կատարեցինք աջով երեւում համարակալուած առանձին բառայօդուածներով եւ չակերտներում իմաստների նշանակմամբ: Համանունութիւնը եւ հոմանիշութիւնը նկատի ենք առել բնագրի եւ ոչ թէ դասական գրաբարի (կամ աշխարհաբարի) ամբողջ մակարդակով: Բառիմաստային վիճելի նրբերանգներ կան Ս. Գրքում, որոնց ուսումնասիրութիւնը համաբարբառի սահմաններից դուրս է. բացի դրանից՝ դրանք պէտք է որոշել թարգմանութիւնների միջոցով: Այսպէս՝ տարբերել ենք ԵՄ բայի գործածութիւններն իրեւ էական, հանգոյց եւ օժանդակ բայ. նոյնը ԼԻՆԻՄ եւ ԵՂէ բայերի նկատմամբ:

ՀՈԼՈՎՈՒՈՂ ԲԱՌԵՐԻ ՅՕԴՈՒԱԾՆԵՐ

Հոլովուող բառերի՝ գոյականների, ածականների, դերանունների եւ գոյականաբար գործածուած այլ խօսքի մասերի գլխաբառը եզակի (անեզականների համար յոգնակի) ուղղականի ձեւն է, որին յաջորդում է քերականական «գոյական» կամ «ածական» նշումը, որը միայն բնագրին է վերաբերում: Նոր տողից գրանցում են գլխաբառի անթեք կամ թեքուած ձեւերն ըստ որոշակի սկզբունքների եւ ոչ թէ ըստ գլուխների ու սրանց տնահամարների, ի տարբերութիւն միւս համաբարբառների: Որոշակի հերթականութեամբ խմբաւորեցինք հոլովաձեւերը. երկու գլխաւոր սկզբունքներն են՝ քերականական թիւը եւ հոլովների մեր ընդունած հերթականութիւնը:

Քերականական քիւ. նախ՝ եզակի, ապա՝ յոգնակի:

Հոլովաշարք. ուղղական, հայցական, սեռական, տրական, բացառական, գործիական, իւրաքանչիւրը նախ՝ յօդով եւ ապա՝ անյօդ, նախ՝ ատանց նախդրի եւ ապա՝ նախդրաւոր, բայց բոլորը նախ՝ եզակի եւ ապա՝ յոգնակի: Նոյնաձեւ հոլովաձեւերը տարբերակուած են իրենց բնագրային բուն հոլովի անուան յապաւմամբ: Շփոթութեան հնարաւորութեան դէպքում՝ ա յօդն առանձնացուած է գծիկով, ի տարբերութիւն յոգնակի հայցականի հոլովակերտի: Ուղեւորման հայցականը փոքր սլաքով տարբերակուած է ներգոյականի իմաստ ունեցող նախդրաւոր հոլովաձեւից, որ նշուած է նգ:

Բառայօդուածը չխճող ելու համար առանձին բառայօդուածներում նշանակեցինք հետեւեալ դերանունները. ես-մեք, դու-դուք, իւր-իւրեանք, սա-սոքա, դա-դոքա, մա-մոքա, այս-այսոքիկ, այդ-այդոքիկ, այն-այնոքիկ, մոյն-մոքիմ, ամեմայն-ամեմեքեան, ամեմեքիմ եւ այլն:

Անձնական դերանունների սեռական հոլովաձեւը այս դերանունների սեռականն է դերբայական դարձուածներում, եմ կամ լինիմ բայի, նախադրութիւնների (եւ եթէ կայ ընդ նախդրի) հետ գործածուելիս, իսկ գոյականների հետ կիրառուածը ստացական ածական կամ ստացական դերանուն է:

Որոշ դերանունների «դերանուն» եւ «ածական» նշումները վերաբերում են բնագրում նրանց գործածութեան իբրեւ բուն դերանուն կամ որոշիչ:

ԲԱՅԵՐԻ ԲԱՌԱՅՕԴՈՒԱԾՆԵՐ

Գլխաբառ. Ա, Ե, ՈՒ լծորդութիւնների բայերինը անորոշ դերբայն է ի տարբերութիւն բառաւորանների, իսկ բուն եւ երկրորդաբար Ի խոնարհման բայերինը սահմանականի ներկայի եզ. 1-ին դէմքի ձեւն է. անորոշ դերբայ չունեցողներինը ներկայի կամ անցեալ կատարեալի նոյն դէմքի ձեւն է, ինչպէս եմ ու ե՛մ, իսկ ԳՈՅ բայինն այս է:

Առանձին բառայօդուածներում են իրար լրացնող տարահիմք բայերը, բացի ԱՌՆԵԼ եւ ԱՐԱՐԻ-ից. այսպէս՝ երթալ եւ չոգայ, ըմպել եւ արբի, լիմիմ եւ եղէ, մանաչել եւ ծանեայ, ունիմ եւ կալայ, ուտել եւ կերայ, անհրաժեշտ յղումներով գլխաբառից յետոյ: Սա թէ՛ բառայօդուածը չծանրաբեռնելու եւ թէ՛ անտեղ եակներին օգնելու նպատակով է:

Բայական սեռերը միայն անհրաժեշտութեան դէպքում ենք նշանակել. յայտնի է, որ կրաւորականը կարող է չէզոք սեռի իմաստ ունենալ: Ներգործական սեռի բայերի կրաւորականներն առանձին բառայօդուածներ են:

Բայաձեւերի գրանցման հերթականութիւնը. սա գլուխների եւ նրանց տնահամարների շարքը է, այլ նոյն ժամանակի եւ նոյն անդէմ ձեւերի ի մի խմբաւորումն է ըստ իրար ներթափանցող սկզբունքների, որոնք հետեւեալներն են.

դիմաւոր ձեւերը նախորդում են անդէմներին.

հաստատական ձեւերը նախորդում են ժխտականներին.

յօդ չունեցողները նախորդում են յօդաւորներին.

պարզ ձեւերը նախորդում են բաղադրեալներին.

եզակիի ձեւերը նախորդում են յոգնակիներին.

դէմքերի կարգը սովորականն է՝ եզակի եւ յոգնակի 1-ին, 2-րդ, 3-րդ.

եղանակներ՝ սահմանական, ստորադասական, հրամայական. ժամանակներ՝ ներկայ, անցեալ անկատար, անցեալ կատարեալ, առաջին ապառնի, երկրորդ ապառնի (նախկին ստորադասական եւ ապառնի), բուն հրամայական, յորդորական, արգելական.

դերբայներ՝ անորոշ, ենթակայական, ապառնի, անցեալ.

բաղադրեալ դիմաւոր ձեւեր՝ նախ ապառնի եւ ապա անցեալ դերբայներով, իսկ ժամանակների հերթականութիւնը օժանդակ բայերի ժամանակներինն է:

Իրենց բայի բառայօդուածում գրանցուելուց բացի՝ առանձին բառայօդուածներում են ենթակայական, ապառնի եւ անցեալ դերբայները. բացի դրանից՝ առանձին բառայօդուածներ են եալ, ող եւ ոց վերջաւորութիւնները, որոնց տակ խմբաւորուած են իւրաքանչիւրի դերբայները:

Ուրոյն բառայօդուած է ներգործական սեռի կամ ներգործաձեւ խոնարհման անցեալ կատարեալի եզակի երրորդ դէմքի եւ աճականը, որի տակ խմբաւորուած են բոլոր ձեւերը:

ԴԱՐՁՈՒԱԾՆԵՐԻ ԳՐԱՆՑՈՒՄ

Սրանք լեզուի բառապաշարի հարստութեան մաս են կազմում: Ամէն կերպ աշխատել ենք, որ հեշտ յայտնաբերուեն բաղադրիչներից մէկի, սովորաբար առաջինի տակ, նոյնիսկ եթէ նախդիր է. սա առաւել եւս անհրաժեշտ է, որովհետեւ դարձուածների նախդիրների իմաստները սովորաբար դուրս են մնում նախդիրների իմաստային թուարկումից՝ իրենց իւրայատկութեան պատճառով: Անհրաժեշտ յղումները կատարուած են:

ՊԱՅՄԱՆԱԿԱՆ ՆՇԱՆՆԵՐ

- () -ների մէջ առնուածները մեր նշումներն են:
- [] -ներում գրուածները բնագրային որոշ սրբագրութիւններ են:
- ... -երը բաց թողնուած բառերի տեղն են, օրինակ՝ նախդրի եւ նրանից բաժանուած խնդրի դէպքում:
- 1² տնահամարի աստիճանը նոյն տան մէջ բառաձեւի նոյնքան անգամ կրկնութեան նշան է:
- փոքրիկ սլաքը ուղեւորման հայցականի նշան է:

ՅԱՊԱՌՈՒՄՆԵՐ

ած.	ածական	ետ.	ետադաս	նգ.	ներգոյական
ան.	անորոշ	ետք.	ետադրութիւն	նխ.	նախադաս
անեզ.	անեզական	է.	էական	նխդ.	նախդիր
անձ.	անձնական	ժմ.	ժամանակի	նխք.	նախադրութիւն
անց.	անցեալ	ժխտ.	ժխտական	շդ.	չաղ կապ
ապ.	ապառնի	կր.	կրաւորական	ու.	ուղղական
արգել.	արգելական	հ.	հայցական	չ.	չէզոք
բ.	բայ	համ.	համադաս	ս.	սեռական
բց.	բացառական	հմ.	հանգոյց	ստ.	ստացական
գ.	գոյական	հր.	հրամայական	վ.	ստորոգելիական վերադիր
գծ.	գործիական	միդ.	միադիրմի	վր.	վրայ
դ.	դերանուն	մկ.	մակբայ	տ.	տե՛ս
դիմ.	դիմաւոր	յ.	յօդ	տպ.	տպագիրները
դք.	դերբայ	յգ.	յոգնակի	փխ.	փոխանուն
եզ.	եզակի	ն.	ներգործական	օժ.	օժանդակ բայ

CONCORDANCE COMPLÈTE DE L'ÉVANGILE SELON LUC

Par MARTIROS MINASSIAN
Chargé de recherche
à l'Université de Genève

INTRODUCTION

DEUX CONCORDANCES DU NOUVEAU TESTAMENT

On en trouve une dans *Hamabarbar kam c'ank nmanajayn baric* [«Concordance ou liste des mots homonymes du Nouveau Testament»], Izmir, 1848, par un auteur inconnu, et une autre dans *Hamabarbar Hin ew Nor Ktakaranac* [«Concordance de l'Ancien et du Nouveau Testament»], par P. Thadéos Astouadzaturian, Jérusalem, 1895. La première publication étant devenue rarissime, on consulte la seconde, encore disponible au Patriarcat arménien de Jérusalem. L'arméniste A. Meillet signalait à juste titre dans l'introduction de son *Esquisse* (1936, p. 18) qu'elle est «assez imparfaite et incomplète». Elle a, en effet, au moins deux défauts de principe et plusieurs erreurs d'exécution.

Défauts de principe: suivant sans doute l'exemple des concordances de Bibles en grec, en latin ou autre, l'auteur a omis volontairement tous les mots dits grammaticaux, tels que les pronoms, les articles, les prépositions, des adverbes, le verbe «dire» parce qu'il est très fréquent, ainsi que d'autres mots à sens plein, oubliés sans doute par inadvertance. Un autre principe inadmissible: des deux ou trois formes d'un mot usitées dans un même verset, une seule a été prise au hasard. De telles approches sont à rejeter dans l'élaboration de la concordance d'un texte en arménien classique ou simplement en arménien ancien, car on ne connaît pas encore tout de cette langue.

Erreurs d'élaboration: omission – involontaire sans doute – de nombreux passages de l'emploi des mots, et nombreuses erreurs de références de livres, de chapitres et versets, et parfois de copie par rapport à son texte de base qui est celui de l'édition de la Bible en 1860, à St. Lazare. On devrait donc se garder de dresser sans réserve des statistiques ou de tirer des conclusions à partir de cette concordance. Si nous insistons, c'est que nous avons collationné d'un bout à l'autre cette concordance et la nôtre, mais, néanmoins, notre but n'a jamais été d'en relever et de corriger les erreurs ou de la compléter, ni, moins encore, la critiquer: nous ne saurions avoir que de l'admiration pour l'auteur qui, à la main – aujourd'hui on travaille sur des ordinateurs – a fourni un volume colossal qui a rendu et rendra encore bien des services aux chercheurs. La préparation d'une concordance semble être un travail facile ou amusant, mais en réalité celui-ci est ennuyeux, lassant, plein d'embûches, exigeant une attention soutenue et persévérante, des révisions répétées et de tout genre, si l'on souhaite parvenir à un résultat satisfaisant et rigoureux. Si l'on y est seul, les risques d'erreur sont plus grands.

TEXTE BASE DE NOTRE CONCORDANCE: ÉD. 1895, ISTANBUL

On sait qu'on dispose de trois éditions principales de la Bible arménienne: de celle du P. Y. Zohrabian, St. Lazare, 1805, avec un appareil de lectures de six manuscrits, de celle du P. A. Bagratouni, St. Lazare, 1860, sans appareil de lectures mais avec un texte plus correct, et de celle de l'ancien Mkhitariste de Vienne, Madatia Garagachian, l'un des découvreurs de l'arménien classique, Istanbul, 1895, rééditée à Vienne en 1929; elle fut proposée par une équipe d'Arméniens à la Société Américaine de la Bible qui l'accepta à deux conditions: édition selon le canon de la Bible protestante et faisant connaître les principales lectures des originaux hébreu et grec dans l'Ancien Testament, et du grec dans le Nouveau où les éditeurs arméniens ont ajouté plu-

sieurs lectures de manuscrits arméniens, les puisant sans doute dans l'édition de 1805. Son texte est celui «des meilleures éditions», de St. Lazare sans aucun doute, notamment de 1860, comme nous l'a montré une collation: nous avons indiqué sporadiquement dans notre concordance plusieurs divergences avec celle-ci. Nous avons choisi l'édition d'Istanbul pour la qualité de son impression et la netteté du marquage des versets. Nous avons restitué le groupe *aw* de l'arménien classique, remplacé par la lettre *o* dans les éditions.

Nous avons appliqué les principes suivants dans l'élaboration finale de notre concordance.

CONCORDANCE SANS TEXTE

Il nous semble que celle-ci est admissible, si le texte est facilement accessible, comme celui de l'Évangile. Les références par chapitres et versets, qui sont en général celles des autres Évangiles en d'autres langues, permettront de situer le mot dans le contexte ou il sera étudié sous tous ses aspects: la consultation des concordances à texte montre que le recours aux textes est indispensable dans la plupart des cas, car l'auteur ou les auteurs de concordances ne s'imaginent pas aisément toutes les questions que peuvent se poser les utilisateurs; d'autre part, les bouts de phrases sont très souvent pris au hasard, faisant juste apparaître le mot à illustrer. Les concordances à texte ne remplaceront jamais les éditions des textes.

CONCORDANCE COMPLÈTE

Nous avons voulu une concordance sinon parfaite, du moins complète; c'est pourquoi nous avons relevé et inscrit tous les mots de toutes les parties du discours: articles, prépositions propres et impropres, l'augment de l'aoriste et même les phrases qui sont considérées comme interrogatives, mais qui n'ont pas de pronom, d'adverbe ou de particule interrogatifs; leurs références sont notées sous l'entrée *Harc'akan naxadasut iwnner* «Phrases interrogatives». On sait que la conjonction «et», servant à lier les versets, est abondante dans la Bible. Le même mot sert aussi en arménien à renforcer le terme de proposition qui le précède ou suit, signifiant ainsi «aussi»: nous n'avons noté que les «et» ayant ce sens.

HOMONYMIE ET POLYSÉMIE

Ces deux distinctions lexicographiques sont notées dans des articles différents, numérotés, et les sens indiqués en arménien entre «...»: voir ci-après la liste de leur traduction en français. Ainsi distingue-t-on les trois emplois du verbe «je suis», comme verbe d'existence, copule et auxiliaire. Mais nous n'avons pas poussé l'investigation jusqu'à noter toutes les nuances sémantiques des mots, la concordance restant un outil de travail et n'aboutissant pas à une étude lexicographique et stylistique, exigeant plus de place et de compétence.

ARTICLES DES MOTS DÉCLINÉS

a) *L'entrée*: le lemme ou la tête d'entrée des mots déclinés – substantifs, adjectifs, pronoms ou tout mot pris comme nom – est le nominatif singulier, le pluriel pour les noms de l'espèce «plurale tantum».

b) *Indications grammaticales*: les «nom», «adjectif», «pronom», «adverbe», etc., ne concernent que le texte.

c) *L'ordre des formes attestées*: nous avons voulu grouper les cas selon le singulier et le pluriel et suivant le nominatif, l'accusatif, le datif, l'ablatif et l'instrumental, d'abord celles sans article ou sans préposition, puis celles ayant un article ou une préposition. Les formes identiques sont distinguées par l'abréviation du nom du cas exact dans le texte. L'article -s du nominatif singulier est uni par un (-) lorsqu'on pourrait le confondre avec le signe de l'accusatif pluriel.

արկանել	1 jeter. 2 encenser. 3 remplir. 4 servir. 5 rapiécer
արկանելի	1 est à être jeté. 2 est à être rempli
արկանիմ	être jeté
աւելադիր	pléonastique
բանալ	1 ouvrir. 2 expliquer. 3 s'ouvrir
բառ	mot
բաց	1 champ. 2 au loin
բացայայտիչ	apposition
բաւական	1 suffisant. 2 digne. 3 capable. 4 assez
գիտել	1 savoir. 2 connaître. 3 connaître une femme
գիր	1 langue, écriture. 2 écriteau. 3 registre
գլուխ	chapitre
գործել	1 faire. 2 travailler
դառնալ	1 revenir. 2 se convertir. 3 se retourner
եթէ	1 si. 2 que (<i>conj.</i>). 3 ou bien
ելանել	1 sortir, aller, 2 monter
եղբայր	2 frère spirituel
ենթակայական դերբայ	participe d'agent
երկիր	1 sol, terre. 2 province, pays. 3 monde
զաւրութիւն	1 prodige. 2 force céleste
զեղչ	sous-entendu
զի	2 que (<i>conj.</i>). 3 afin que. 4 car
զի՞	pourquoi?
ընդ այն	par là
ընդհանուր ցանկ	liste générale
ընդ նոյն	par là-même
ընդ ո՛ր	par où
թարմատար	pléonastique
թէ	1 que (<i>conj.</i>). 2 si
թողուլ	1 laisser. 2 permettre. 3 pardonner. 4 être laissé. 5 être pardonné
թուիմ	1 sembler. 2 être compté
Ժողովուրդ	1 peuple. 2 foule. 3 synagogue
իբրեւ	2 environ. 3 lorsque
իշխան	2 chef de synagogue
իշխել	1 régner. 2 oser
լնուլ	3 se terminer. 4 s'accomplir
խաւսիմ	2 chanter (coq). 3 dire
խնդրել	1 chercher. 2 vouloir. 3 chercher à
խորհուրդ	1 mystère. 2 pensée
ծանալթ	1 une connaissance. 2 se faire connaître
ծանեայ	1 savoir. 2 connaître. 3 être su
ծերունի	vieillard
ծնունդ	1 naissance. 2 engeance
կալ	2 se tenir. 3 se trouver, être. 3 rester, demeurer. 5 être (<i>aux.</i>). 6 être (<i>co-pule</i>)
կալայ	1, 3 tenir, saisir. 2 arrêter. 4 pêcher. 5 prendre. 6 prendre comme; espérer. 7 considérer. 8 être empêché
կեանք	2 biens
կենդանի	2 le vivant

կիսահարցական	semi-interrogatif
կոյս	1 vierge. 2 côté
կոչել	1 appeler (à soi). 2 nommer. 3 inviter
կոչիմ	1 être nommé. 2 être invité
համարիմ	1 supposer. 2 être compté. 3 être supposé
հանել	1 faire sortir. 2 envoyer. 3 arracher, couper, 4 élever
հասանել	1 arriver. 2 échoir
հարաւ	1 le Sud. 2 vent du sud
հարկ	1 toit. 2 impôt. 3 nécessité
հարկանել	1 frapper. 2 jouer d'un instrument de musique
հարցական նախադասութիւններ	phrases interrogatives
հաց	2 repas
հաւ	1 oiseau, poule. 2 coq
հրեշտակ	1 émissaire. 2 ange
ճանաչել	1 savoir. 2 connaître
ճանաչիմ	être reconnu
մատուցանել	1 approcher, 2 offrir
մեծամեծ	2 un notable. 3 merveille. 3 (grenier)
մեղանչել	1 commettre une faute. 2 nuire
մերձենալ	1 s'approcher. 2 toucher
մէջ	1 taille. 2 milieu. 3 demi
մի	1 un seul. 2 un. 3 quelconque. 4 quelqu'un
մկրտիմ	1 se laver. 2 être baptisé
յաջորդող	qui suit
յառնել	1 se lever. 2 être issu. 3 ressusciter
յատկացեալ	nom déterminé par un génitif
յատկացուցիչ	complément de nom
յն.	grec
յատակ	clair, évident
նշան	1 signe. 2 merveille
շուն	2 adultère
որ	2 celui qui, ce qui
որտեղ ո՛վ	par où
ունիմ	1 avoir. 2 arrêter. 3 considérer. 4 s'opposer. 5 avoir (passif)
չար	1 mauvais. 2 méchant. 3 le mal. 4 le méchant
պահել	1 surveiller, garder. 2 cacher. 3 accomplir. 4 jeûner
պահիմ	1 être gardé. 2 être conservé
պաշտել	1 adorer. 2 servir
պարտիմ	1 avoir une dette. 2 devoir
սեղան	2 autel
սուրբ	1 propre, 2 saint
ստորադասական	de subordination
վայր	1 moment, 2 lieu. 3 en bas
վերնագրում	dans le titre (de l'évangile)
վերջածանց	suffixe
տեսիլ	1 aspect. 2 vision
փոխանուն	substantivé
փոխիմ	1 se changer en. 2 se déplacer
փորձել	1 deviner, savoir. 2 tenter

Աբել

ՀԱՄԱՐԱՐԱՌ
CONCORDANCE

Ա

ԱԲԵԼ

Աբելի, ս., ժԱ 51

ԱԲԻԱ

Աբիայ, ս., Ա 5

ԱԲԻԼԵՆԱՑԻ, ած.

Աբիլենացու, ս., Գ 1

ԱԲՐԱՀԱՄ

Աբրահամ, ու., ժԱ 25, 29

Աբրահամ, ու. -կոչ., ժԱ 24, 30

Աբրահամ Գ 8, ժԳ 28, ժԱ 23

Աբրահամու, ս., ժԳ 16, ժԱ 22, ժԹ 9, Ի 37

Աբրահամուն, փիս. ս., Գ 34

Աբրահամու, տր., Ա 55, 73. Գ 8

ԱԳԱՀՈՒԹԻՒՆ

Ե... ազահութենէ ժԲ 15

ԱԳԱՆԻՄ, ն., «հագնել»

ազանէր ժԱ 19

ԱԳԱՆԻՄ, «գիշերել», չ.

ազանէր ԻԱ 37

ազանիջիք ժ 7

ազի՛ր ԻԴ 29

ազի՛ք Թ 4

ազանել ժԹ 5, ԻԴ 29

ԱԳԱՐԱԿ

ազարակ ժԴ 18

յազարակ ժԵ 15

յազարակի ժԵ 25

յազարակէ ժԵ 7

յազարակս → Թ 12

յազարակսն, նգ., Ը 34

ԱԳՈՒՑԱՆԵԼ

ագուցէ՛ք ժԵ 22

ԱԳՈՒՄ

Ընդ ագուս → ժԲ 24

ԱԴԱՄ

Ադամայն, փիս. ս., Գ 38

աթոռ

ԱԴԴԻ

Ադդեայն, փիս. ս., Գ 28

ԱԴՄԻ

Ադմեայն, փիս. Գ 33

ԱԶԳ

ազգ, ու., ժԱ 29, ԻԱ 10

ազգ-ս, ու., ժԱ 29, ԻԱ 32

ո՛վ ազգ, ու. -կոչ., Թ 41

զ... ազգն ԻԲ 30

զազգ-ս է 5, ԻԳ 2

ազգիս, ս., է 31. ժԱ 30, 31

Ընդ ազգիս, տր., ժԱ 32

յազգի Ա 61

յազգէ Բ 4, 36

յազգէր ժԱ 50, 51

յազգէս ժԵ 25

ազգք Ա 48

յազգս → Ա 50

յազգս, նգ., ժԱ 8

Ե... ազգս, նգ., ԻԴ 47

ազգաց, ս., ԻԲ 25

ազգաց, տր., ԻԱ 24

[յ]ազգաց յազգս → Ա 50

ԱԶԳԱԿԱՆ, գ.

ազգական, ու., Ա 36

զազգականս ժԴ 12

յազգականաց ԻԱ 16

ԱԶԳԱՏՈՂՄ

ազգատոհմ, ու., Ա 58

ԱԶԴ, տ. ԱԶԴ ԵՂԵԻ

ԱԶԴ ԵՂԵԻ, միդ.

ազդ եղեւ Ը 20

ԱԶՆԻԻ, ած.

ազնուի, ետ., է 37

ԱԶՆԻԴ, մկ.

ազնի՛ւ, նիս., ժԹ 17

ԱԶՆՈՒԱԿԱՆ, ած.

ազնուական, ետ., ժԹ 12

ԱԹՈՒ

զաթոռն Ա 32

Ե... աթոռ → ԻԲ 30

յաթոռոց Ա 52

ալեւր

ԱԼԵՒՐ

յալեւր ժԴ 21

ԱԼՓԵՈՍ/ԱԼՓԵՈՍ

Ալփեայ, ս., Ա 15

ԱԽՏԱԺԵՏ, գ.

զախտաժէտս Թ 2

-ԱԾ, գ-ի վերջածանց

գլթած, գլթածք Ա 36

երկիւղած Բ 25

երկիւղածաց Ա 50

խնդրուածս է 33

կատարած ԻԱ 9

զհայցուածս ԻԳ 24

ի հարուածոց է 21

ի յաւելուածոց Ա 45

ԱԾԵԱԼ, տ. ԱԾԵԼ

ԱԾԵԼ, «քերել»

ածի ժԴ 20

ած Դ 9, ժ 34

ածէք ԻԳ 14

ածին Բ 22, 27. Դ 29, ժԹ 35. ԻԲ 54, 66.

ԻԳ 1, 32

ածցէ ժԲ 37

ածէ՛ք ժԵ 23. ժԹ 27, 30

ածել ժԸ 40

ԱԾԵԼ² «(գօտի) կապել»

գաւտի ածեալ ժԵ 8

ԱԾԵԼ³, «աւելել, աւել»

ո՛չ... ածիցէ աւել ժԵ 8

ԱԿԱՆ, գ.

ական հատանել ժԲ 39

ԱԿԱՆԱՏԵՍ, գ.

ականատեսք Ա 2

ԱԿԱՆ ՀԱՏԱՆԵԼ

ական հատանել ժԲ 39

ԱԿԱՆՁԲ, տ. եւ ՈՒԿՆ

ականջս Ը 8, ժԴ 35

յականջս → Ա 44

յականջս, նգ., Դ 21

ԱԿՆ, «աչ»

տ. եւ ԱԶԲ

ական, ու., ժԱ 34²

ականն, ու., ժԱ 34

ի... ական Ա 41, 42

Ահարովն

յական Ա 41

յականէ Ա 42⁵ԱԿՆ², «աչառութիւն»

ոչ առնուս ական Ի 21

ԱԿՆ³, «ակնկալութիւն»

տ. ԱԿՆ ՈՒՆԻՄ, ԱԿՆ ԿԱԼԱՑ

ական, ե., Ա 21. Բ 25, 38. Գ 15. Ա 34, 35.

է 19, 20. Ը 40. ժԲ 36, 46. ԻԳ 8, 51.

ԻԴ 21

ԱԿՆԱՐԿԵԼ, չ.

ականարկէին Ա 62, Ե 7

ԱԿՆ ԿԱԼԱՑ, չ., տ. եւ ԱԿՆ ՈՒՆԻՄ

ական կալցուք է 19, 20

ԱԿՆ ՈՒՆԻՄ, չ., տ. եւ ԱԿՆ ԿԱԼԱՑ

ական ունէր Ա 21, Բ 25, Գ 15. ԻԳ 8, 51

ական ունէք ԻԴ 21

ական ունէին Բ 38, Ը 40

ական ունիցի ժԲ 46

ական ունիցիք Ա 34

ոչ ական ունիցիք Ա 35

ական ունիցին ժԲ 36

ԱՀ, գ.

տ. եւ ԱՆԿԱՒ ԵՂԵԻ ԱՀ Ի ՎԵՐԱՑ,

ՁԱՀԻ ՀԱՐԿԱՆԻՄ

ահ, ու., Ա 12, 65. Ե 9, է 16

զահի հարեալ Ը 25, ԻԴ 37

զահի հարան ԻԴ 5

ահիւ Ե 26, Ը 37

ԱՀԱ

1. Ահա + ու., Ա 36, է 34, ժԳ 11. ժԹ 2, 20. ԻԳ 50

2. Ահա + դիմ. բ.

Ահա + ներկ., Բ 34, Ա 23, է 27, Թ 39,

ժ 3. ժԱ 31, 32. ժԲ 41, ժԳ 7,

ժԵ 21. ԻԴ 4, 49

Ահա + անկատ., Բ 25, Ե 18, է 12,

Թ 30, ժԴ 2, ԻԴ 13

Ահա + կատ. Ե 12, Ը 41, Թ 38. ժ 19,

25. ԻԲ 31

Ահա + 1-ն ապ., ժԳ 30, ԻԲ 10

Ահա + 2-դ ապ., Ա 20, 31, 48. ժԹ 8

Ահա + յնկտր. 1-ն ապ., ժԳ 35

ԱՀԱՐՈՎՆ

Ահարովնի, ս., Ա 5

ահաւաղիկ

աղբատ²

ԱՀԱՒԱԴԻԿ

ահաւաղիկ + ու., ժԳ 16

ԱՀԱՒԱՆԻԿ

ահաւանիկ + ներկ., է 25

ԱՀԱՒԱՍԻԿ

1. Ահաւասիկ + ու., ԻԲ 47
 2. Ահաւասիկ + ներկ., Ա 38, Բ 10, Գ 9, ժԳ 32, ժԴ 17. ժԵ 21, 23. ժԸ 31, ԻԲ 38
- Ահաւասիկ + անկատ., Բ 48
 Ահաւասիկ, + կատ., Ա 44, ժԸ 28, ԻԳ 14

ԱՀԵՂ, ած.

ահեղ, նիս., ԻԱ 25

ԱՂ

աղ, ու., ժԴ 34
 աղ ն, ու., ժԴ 34

ԱՂԱԼ, ն.

աղալ ժԵ 35

ԱՂԱՌԻՆ

աղախին, ու., Ա. 38, ԻԲ 56
 աղախնոյ, ս., Ա 48
 զաղախնայսն ժԲ 45

ԱՂԱՂԱԿԵԼ, չ., ն.

աղաղակեն ժԸ 7
 աղաղակէր ժԸ 39
 աղաղակէին, ն., Դ 42
 աղաղակէին ԻԳ 18, 21
 աղաղակեաց Ա 42, Դ 33, Ը 28, Թ 38, ժԶ 24, ժԸ 38
 աղաղակեցեն ժԹ 40

ԱՂԱԶԵԼ, ն.

աղաչեմ Ը 28, Թ 38. ժԴ 18, 19. ժԶ 27
 աղաչէր է 36. Ը 37, 38, 41. ժԱ 37, ժԵ 28
 աղաչէին է 4, Ը 31
 աղաչեցի Թ 40, ԻԲ 32
 աղաչեաց Ե 3, 12
 աղաչեցին Դ 39, Ը 32
 աղաչեցէ ժԴ 32
 աղաչեցէ՛ք ժ 2
 աղաչել է 3

ԱՂԱԻԹՍ ԱՌՆԵԼ

աղալթս արարէ՛ք Զ 28, ԻԱ 36

ԱՂԱԻԹՍ ՄԱՏՈՒՑԱՆԵԼ

աղալթս մատուցանէր ժԸ 11

ԱՂԱԻԹՔ

տ. ԱՂԱԻԹՍ ԱՌՆԵԼ՝ ՄԱՏՈՒՑԱՆԵԼ.
 ՅԱՂԱԻԹՍ ԿԱԼ, ԿԱԼ ՅԱՂԱԻԹՍ
 աղալթք Ա 13
 աղալթս Զ 28, ժԸ 11, ԻԱ 36
 զաղալթս Ի 47
 յաղալթս, նգ., Ա 10, Գ 21, Ե 16. Զ 12.
 Թ 18, 28, 29. ժԱ 1², 2. ժԸ 1, 10.
 ԻԲ 40, 41, 43, 46
 յաղալթսն, նգ., Զ 12
 աղալթից, ս., ժԹ 46
 յաղալթիցն ԻԲ 45
 աղալթիւք Բ 37

ԱՂԱԻՆԵՎԱՃԱՌ

զաղաւնեվաճառան (տալ. զաղաւնեվա-
 ճառան) ժԹ 45

ԱՂԱԻՆԻ

իբրեւ զաղաւնի Գ 22
 աղաւնեաց, ս., Բ 24

ԱՂԲ

աղբ, հ., ժԳ 8
 յաղբ → ժԴ 35

ԱՂԷ՛, ձ.

աղէ՛ + հր., ժԱ 41

ԱՂՈՒԷՍ/ԱՂՈՒԵՍ

աղուեսուն, տր., ժԳ 32
 աղուեսուց, ս., Թ 58

ԱՂՔԱՏ՛, գ.

աղքատ, ու., ժԶ 20
 աղքատին, ս., ժԶ 22
 աղքատք է 22
 զաղքատս ժԴ 13, 21
 աղքատաց, տր., Դ 18, ժԸ 22, ժԹ 8
 աղքատացդ, տր., Զ 20

ԱՂՔԱՏ՞, ած.

աղքատ, ետ., ԻԱ 2, 3

աճել

ամենայն⁵

ԱՃԵԼ, չ.

աճէ ժԲ 27
 աճէր Ա 80, Բ 40
 աճեաց ժԳ 19

ԱՄ

ամ, հ., ժԳ 8, 16
 Ի . . . ամի Գ 1
 ամի ամի, ետ., տր., մկ., Բ 41
 յամէ եւս ժԳ 9
 ամք Բ 42, ժԳ 7, ժԵ 29
 ամս Բ 36, ժԳ 11
 գ- . . . ամս Դ 25
 ամաց, ս., Բ 37, Գ 23, Ը 42
 ամաց, տր., ժԲ 19
 յամաց Ը 43
 Տ. Է. ԱՄԱՑ, ԱՄԻ ԱՄԻ:

ԱՄԱԶԵԼ, չ.

ամաչեմ ժԶ 3
 ոչ ամաչեմ ժԸ 4
 ոչ ամաչէր ժԸ 2

ԱՄԱՌՆ

ամառն, ու., ԻԱ 30

ԱՄԱՑ (Ամ, ս.)

ամաց իբրեւ երկոտասանից, ետ. ած., Ը 42
 ամաց իբրեւ ութսուն եւ չորից, ետ. ած.,
 Բ 37
 էր ամաց իբրեւ երեսնից Գ 23

ԱՄԱԻԹ

տ. ԱՄԱԻԹ ՀԱՄԱՐԻՄ, ԶԱՄԱԻԹԻ ՀԱՐԿԱ-
 ՆԻՄ, ՅԱՄԱԻԹ ԱՌՆԵԼ, ՅԱՄԱԻԹ ԼԻՆԻՄ
 ամալթ, հ., Թ 26
 յամալթ Թ 26, ժԳ 17
 զամալթի, տր., ժԱ 53
 ամալթով ժԴ 9

ԱՄԱԻԹ ՀԱՄԱՐԻՄ, ն.

ամալթ համարեցի Թ 26

ԱՄԲԱՌՆԱԼ՛ Բ.

տ. ԱՄԲԱՌՆԱԼ ԶԱԶՍ
 ամբարձ Զ 20, ժԶ 23
 ամբառնալ ժԸ 13
 ամբարձեալ ԻԴ 50

ԱՄԲԱՌՆԱԼ՞, կր. -չ.

ամբարձըիք ԻԱ 28

ԱՄԲԱՌՆԱԼ ԶԱԶՍ

ամբարձ զաչս Զ 20, ժԶ 23
 զաչսն . . . ամբառնալ ժԸ 13

ԱՄԲԱՍՏԱՆՈՒԹԻՒՆ

ամբաստանութիւն, ու., ժԶ 1

ԱՄԲԱՐՁԵԱԼ, տ. ԱՄԲԱՌՆԱԼ՛

ԱՄԲԱՐՏԱՌԱՆ, գ.

զալբարտաւանս Ա 51

ԱՄԲՈՊ

ամբոխ, ու., ԻԲ 47
 ամբոխին, ս., Ե 19
 յամբոխէ անտի ժԹ 39
 յամբոխէն ԻԲ 6

ԱՄԵՆԱԹՆ՛, դ., «ամեն բան՝ ինչ»

ամենայն, ու., Դ 7, ժ 22. ժԱ 36, 41.
 ժԴ 17, ժԵ 31
 զամենայն Բ 39. Ե 11, 28. Թ 10. ժԵ 13,
 14. ժԸ 22, 28
 ամենայնի, ս., Ա 3, Բ 20, Գ 20, է 18
 ամենայնի, տր., ԻԴ 25
 յամենայնի Ի քեզ ժԹ 44

ԱՄԵՆԱԹՆ՞, դ., «ամբողջը, ամենը»

ամենայն, ու., ժԳ 21
 գ- . . . ամենայն ԻԴ 9
 ամենայնի ԻԴ 21

ԱՄԵՆԱԹՆ՞, դ., «ով որ, ամեն՝ որեւէ մէկը»

ամենայն, ու., Զ 47, ժԱ 10. ժԲ 8, 10.
 ժԴ 11, 33. ժԶ 16, 18. ժԸ 14, Ի 18
 ամենայնի, տր., Զ 30, ժԱ 4, ժԲ 48,
 ժԹ 26ԱՄԵՆԱԹՆ՛, նիս. ած. + եգ., «ամեն մի,
 որեւէ»ամենայն Բ 23. Գ 6, 9. Դ 4, Զ 40. ժԱ 17,
 42. ժԲ 15, ժԸ 1. ԻԱ 29, 36
 ամենայն + ժիստ. բ., «ոչ մի» Ա 37

ԱՄԵՆԱԹՆ՞, ած., «ամբողջ»

1. Ամենայն + եգ., Ա 10, 65. Բ 10. Գ 3,
 21. Դ 6, 25. Ե 5. Զ 17, 19. է 17,
 29. Ը 37, 47. Թ 19, 27. ժԱ 34, 53.
 ժԲ 7, ժԳ 17, ժԸ 43. ժԹ 37. Ի 6,
 45. ԻԱ 6, 12, 38. ԻԳ 1, 5, 18, 44.
 ԻԴ 19

ամենայն⁶

այդի

- յամենայնի ի քեզ ժԹ 44
 2. Ամենայն + անեզ., Բ 1, ժ 27, ժԲ 27, ԻԱ 4
 3. Ամենայն, ետ. եզ-ի, ժԹ 48
 այդ ամենայն ժԼ 21, ԻԱ 6
 այն ամենայն ժԲ 30
 զայն ամենայն ժԲ 30
 յայնմ ամենայնի ԻԱ 36
 այս ամենայն ԻԱ 32
 զայս ամենայն ժԱ 53, ժԶ 14, ԻԱ 12, 31, ԻԴ 9
 այսր ամենայնի ժԶ 26
 այսու ամենայնի ԻԴ 21

ԱՄԵՆԱՅՆ⁸, անծ., «բոլոր»

1. ամենայն + յգ. Ա 6, 48, 65, 71, 75, Բ 19, 31, 51, Գ 5², 19, Դ 5, 13, 14, 37, Ե 17, Զ 26, Է 1, 17, Թ 1, 6, ժ 1, ժԱ 14, 50, ժԲ 18, 44, ժԳ 2, 4, 17, 27, 28, ժԴ 33, ժԵ 1, ժԶ 9, 10, ժԼ 12, 31, ժԹ 37, 43, ԻԱ 15, 22, 24, 35, ԻԳ 48, 49, ԻԴ 14, 27², 44, 47
 2. ամենայն, յոգ-ի ետ.
 զգործսն ամենայն Թ 7

ԱՄԵՆԱՅՆ ԻՆԶ, դ.

- ամենայն ինչ, ու., ժ 22, ժԴ 17
 զամենայն ինչ ժԼ 22, 23

ԱՄԵՆԱՅՆ ՈՔ, դ.

- ամենայն ոք, ու., ժԴ 33, ժԶ 16

ԱՄԵՆԵԻԻՆ, մկ., ետ.

- ամենեւին ժԳ 11

ԱՄԵՆԵՔԵԱՆ, դ., տ. եւ ԱՄԵՆԵՔԵԻՆ

- ամենեքեան Ա 66, Բ 3, 47, Գ 15, Լ 40, 45, 52, Թ 17, 44, ժԳ 5, ժԴ 18, ԻԲ 70
 առ ամենեքեան ժԲ 41
 զամենեքեան Ե 9, Թ 15

ԱՄԵՆԵՔԻՆ, դ., տ. եւ ԱՄԵՆԵՔԵԱՆ

- ամենեքին Ա 63, Բ 18, Դ 22, 28, 41, ժԳ 3, 17, ժԴ 29, ժԹ 7, Ի 38, ԻԱ 4
 առ ամենեքին = տր., Թ 23
 զամենեքին Ե 26, Զ 19, Է 16, Ը 54, ժԷ 27, 29, ԻԱ 3
 ընդ ամենեքին Բ 38
 յամենեքին ի ձեզ, մգ., Թ 48

- ամենեցուն, ս., Ա 65, Դ 20, 36, Ե 25, Թ 44, ԻԱ 35
 ամենեցուն, տր., Գ 16, ԻԴ 9
 յամենեցունց Դ 15, ԻԱ 17
 զամենեքումք Զ 10

ԱՄԷՆ, մկ.
տ. ԱՄԷՆ ԱՍԵԼ

ԱՄԷՆ ԱՍԵԼ

- ամէն ասեմ ձեզ Դ 24, Է 9, 28, ժԲ 37, ժԼ 17, 29, ԻԱ 32
 ամէն ասեմ քեզ ԻԳ 43

ԱՄԻ ԱՄԻ (Ամ, տր.), մկ.

- երթային . . . ամի ամի Բ 41

ԱՄԻՆԱԴԱՐԱՅՆ

- Ամինադարայն, փխ. ս., Գ 33

ԱՄԻՍ

- ամիս, ու., Ա 36
 Գ . . . ամիս Դ 25
 յամիսն Ա 26
 ամիսս Ա 24, 56

ԱՄՈՎՍ

- Ամովսայն, փխ. ս., Գ 25

ԱՄՈՒԼ, գ.

- ամուլ, ու., Ա 7
 ամուլն, ու., Ա 36
 ամուլոց, տր., ԻԳ 29

ԱՄՊ

- ամպ, ու., Թ 34
 ամպ, հ., ժԲ 54
 յամպոյն Թ 35
 ընդ ամպովն Թ 34
 ամպովք ԻԱ 27

ԱՅԳ, տ. ԱՅԳ ԵՂԵԻ

- այգ, ու., Զ. 13, ԻԲ 66

ԱՅԳԵԳՈՐԾ

- ցայգեգործն = տր., ժԳ 7

ԱՅԳ ԵՂԵԻ, միգ.

- այգ եղեւ Զ 13, ԻԲ 66

ԱՅԳԻ

- այգի, հ., Ի 9
 զայգին Ի 15, 16
 այգւոյն, ս., Ի 10, 13, 15
 յայգւոյ ժԳ 6

այդ¹այն²ԱՅԴ¹, դ.

- այդ, ու., Ա 20, 34, ԻԱ 7²
 զայդ Ա 18, 19, ժ 28, ժԼ 21, ժԹ 13, Ի 2, ԻԱ 6, ԻԲ 17
 այդորիկ ժԲ 22

ԱՅԴ², անծ.

1. Նխ., զայդ ժԱ 45, Ի 2, ԻԲ 51
 2. Ետ., -դ քո այդ ժԵ 30
 -դ զայդ ժԲ 41
 -դ այդորիկ Դ 3
 -դ յայդմանէ ժԱ 50²

ԱՅԴ ԱՄԵՆԱՅՆ, դ.

- զայդ ամենայն ժԼ 21, ԻԱ 6

ԱՅԴՊԷՍ, դ.-մկ.

- այդպէս, մխ., Զ 26

ԱՅԴՊԻՍԻ, դ.

- այդպիսեացդ, տր., ժԼ 16

ԱՅԴԻՐ, դ.-մկ., մգ.

1. Նխ., այդր Թ 27, ժԶ 25
 2. Ետ., այդր ԻԱ 6

ԱՅԺՄ, մկ.

1. Նխ., այժմ ժԱ 39, ժԹ 42, ԻԲ 36
 2. Ետ., այժմ Զ 21², 25²

ԱՅԼ¹, դ.

- այլ, ու., Թ 61
 այլն, ու., Ը 6-8
 այլ, հ., ժԶ 18
 այլում է 8, 19, 20
 այլք է 3, Թ 19², ժԱ 16, ԻԴ 10
 զայլս ժԼ 11, ԻԳ 35
 այլոց, ս., Ե 29
 այլոցն, ս., ժԲ 26
 այլոց, տր., Ի 16
 այլոցն, տր., Ը 10, ԻԴ 9
 յայլոց Թ 8

ԱՅԼ², անծ., մխ.

- այլ Գ 18, ժ 1, ժԱ 26, ԻԲ 58, 59, 65, ԻԳ 32, ԻԴ 1
 յայլ Թ 56
 այլում ժԴ 31
 այլոց, տր., Դ 44

ԱՅԼ³, շղ.

- այլ Ա 60, Բ 37, Դ 4, Ե 24, 31, 32, 38, Զ 27, Է 7, 25, 26, Ը 27, 52, Թ 56, ժ 20,

- ժԱ 42, ժԲ 5, 7, 11, 30, 51, ժԳ 3, 5, ժԴ 10, 13, 35, ժԵ 32, ժԶ 21, ժԷ 8, ժԼ 12, 13, 34, Ի 21, 37, 38, ԻԱ 9, 20, ԻԲ 26², 32, 36, 53, ԻԳ 15, 28, ԻԴ 6, 21, 22

ԱՅԼԱԶԳԻ, գ.

- այլազգի-ս, ու., ժԷ 18

ԱՅԼԱԿԵՐՊ, անծ.

- այլակերպ, վ., Թ 29

ԱՅԼ ՈՄՆ, դ.

- այլ ոմն, ու., Թ 61, ԻԲ 58, 59

ԱՅՆ¹, դ., տ. եւ ԱՅՆՈՐԴԻԿ

- այն, ու., ժԲ 30, 31, ժԵ 26, ժԶ 9, ժԼ 36, ժԹ 37, Ի 17, ԻԱ 13, ԻԴ 21
 առ այն ժԴ 6, ժԼ 1
 զայն Գ 20, Թ 21, ժԲ 30, 39, ժԴ 21, ժԷ 31, ժԼ 22, ժԹ 11, ԻԲ 23, 47, 60, ԻԳ 49, ԻԴ 35, 36

ընդ այն ժ 20

ընդ այն «այն տեղով» ժԹ 4

յայն Դ 44

- այնորիկ է 1, ժԱ 49, ժԲ 4, ժԴ 20, 31, ժԼ 4, ԻԴ 4

այնմ ժԹ 24, ԻԱ 9

այնմիկ ժԷ 1

յայնմանէ ժԲ 5², ժԹ 26

զայնու ժԱ 42

յայնս, մգ., ժԳ 14

ԱՅՆ², անծ., տ. եւ ԱՅՆՈՐԴԻԿ

1. Նխ., այն ժԳ 2, Դ 17, Ը 22, 26
 այնմ Ի 35
 յայնմ + մգ. ժԷ 31, 34
 յայնմ + բգ. Զ 17, ժԶ 16, ԻԱ 36
 յայնց + բգ. ժԴ 24
 2. Ետ., -ն այն Բ 25, ժԲ 45, ԻԱ 3, 34
 -ն զայն Ի 19, ԻԳ 48
 -ն այնորիկ Զ 49, Թ 45, ժԱ 26, ժԲ 46, ժԵ 15
 -ն այնմիկ ժԲ 43, ժԳ 32, ժԷ 9, ԻԱ 23, ԻԲ 22
 -ն ընդ այնմիկ Բ 13
 -ն յայնմիկ Բ 8, ժ 12², ժԵ 14
 յաւուր յայնմիկ Զ 23, ԻԳ 12

այն ամենայն

ԱՅՆ ԱՄԵՆԱՅՆ, դ.

այն ամենայն, ու., ժԲ 30

զայն ամենայն ժԲ 30

յայնմ ամենայնէ ԻԱ 36

ԱՅՆ ԻՆՉ, մկ., նիս.

այն ինչ ժԲ 37

ԱՅՆՈՒՔԻԿ՝, դ., տ. եւ ԱՅՆ՝

այնոքիկ Լ 12, ԻԱ 22

այնոքիկ, տր., 2 4, 34. ժԱ 13, 28

յայնցանէ ժԲ 4, ժԼ 34

ԱՅՆՈՒՔԻԿ՝, ետ. ան., տ. եւ ԱՅՆ՝

-ն այնոքիկ ժԲ 38

-ն . . . զայնոսիկ ժԲ 27

-ն զայնոսիկ Ի 16

-ն ընդ այնոսիկ 2 12, Բ 1

-ն յայնոսիկ Ա 39, Դ 2, Ե 35, Թ 36, ԻԱ 23, ԻԳ 7

-ն այնոքիկ, ս., Ա 24, ժԲ 37

-ն յայնցանէ Ի 1

ԱՅՆՊԷՍ, դ.-մկ.

1. Նիս., այնպէս 2 31, ժԲ 28, ժԵ 10

2. Ետ., այնպէս Թ 15. ժԲ 38, 43, 54, 55

3. այլ դուք՝ ոչ այնպէս ԻԲ 26

ԱՅՆՊԻՍԻ, ան. + անեգ.

զայնպիսի անցս ժԳ 2

ԱՅՈ, մկ., նիս.

այո, Հայր, դի . . . ժ 21

այո, ասեմ ձեզ է 26, ժԱ 51, ժԲ 5, ժԼ 8

ԱՅՊՆ, տ. ԱՅՊՆ ԱՌՆԵԼ

այպն, հ., ԻԲ 63. ԻԳ 11, 36

ԱՅՊՆ ԱՌՆԵԼ, ն.

այպն առնէին ԻԲ 63, ԻԳ 36

այպն արարեալ ԻԳ 11

ԱՅՍ՝, գ., «դեւ»

այս, ու., Դ 33, Թ 39, ժԱ 26, ժԳ 11

այսն, ու., ժԱ 24

այսոյն, տր., Լ 29, Թ 43

այսք ժ 20

այսոց, տր., Դ 36

յայսոց 2 18, Լ 2

Տ. եւ ԱՅՍ ԴԻԻԻ, ԱՅՍ ՊԻՂԾ:

ԱՅՍ՝, դ., տ. եւ ԱՅՍՈՒՔԻԿ՝

այս, ու., Ա 36, 43. Բ 12, Լ 11, ժԳ 16,

ժԶ 2. ԻԱ 28, 32. ԻԲ 19, 37, 53. ԻԴ 21

այսուհետեւ

զայս Ա 65, Գ 8, Դ 28, Ե 6. է 8, 9. Լ 8,

Թ 34. ժ 11, 21². ժԱ 27, 37, 42, 53.

ժԳ 17, ժԴ 15, ժԶ 14. ժԼ 11, 23. ժԹ

28, Ի 8. ԻԱ 12, 31. ԻԲ 19. ԻԳ 31, 46.

ԻԴ 10, 40

այսր ժԶ 26

այսորիկ ժ 1, ժԱ 19

ԱՅՍ՝, ան., տ. եւ ԱՅՍՈՒՔԻԿ՝

1. Նիս., այս Բ 2, ժԳ 8, ժԴ 30, ժԵ 24, ԻԲ 20. ԻԴ 21, 44.

զայս Դ 6, է 44, ժԼ 11, ԻԲ 15, ԻԴ 9

յայս ժԶ 28

յայսմ + նգ., ժԲ 20

յայսմ + բց., Ա 48, Ե 10, ժԲ 52.

ԻԲ 18, 69

այսց, ս., Թ 28

2. Ետ., եղբայր քո այս ժԵ 32

-ս այս Ա 29, 66. Բ 15. Դ 21, 36. է 17,

ժԱ 29, ժԵ 18, ԻԱ 32, ԻԳ 47

-ս զայս Դ 23, է 4, Թ 48, ժԲ 56, ժԳ 6,

ժԵ 3, ժԼ 9, Ի 9, ԻԲ 42, ԻԳ 14

-ս ընդ այս Ի 18

վասն ամենայնի այսորիկ է 18

-ս այսորիկ է 31, ժԱ 31, ժԶ 8, Ի 34

-ս այսմիկ ժ 5, ժԱ 30, ժԵ 6, ժԹ 9

-ս ընդ այսմիկ ժԱ 32

-ս յայսմիկ ժԹ 42. ԻԳ 4, 14

-ս յայսմանէ ժԵ 25

ի ժամանակի յայսմիկ ժԼ 30

ԱՅՍ ԱՄԵՆԱՅՆ, դ.

այս ամենայն, ու., ԻԱ 32

զայս ամենայն ժԱ 53, ժԶ 14. ԻԱ 12, 31.

ԻԴ 9

այսր ամենայնի ժԶ 26

այսու ամենայնի ԻԴ 21

ԱՅՍԱԻՐ, մկ.

1. Նիս., այսաւր Դ 21, ժԲ 28, ժԳ 33. ժԹ 5, 9. ԻԳ 43

չիցէ այսաւր . . . խաւսեալ ԻԲ 34

2. Ետ., այսաւր Բ 11, Ե 26, ժԳ 32

ԱՅՍ ԴԻԻԻ, գ.

այս դիւի պղծոյ Դ 33

ԱՅՍՈՒՀԵՏԵԻ, մկ., ետ.

այսուհետեւ Գ 8, Լ 18, ԻԱ 36

այսոքիկ¹անապատ¹

ԱՅՍՈՒՔԻԿ՝, դ., տ. եւ ԱՅՍ՝

այսոքիկ, ս., ԻԴ 48

ԱՅՍՈՒՔԻԿ՝, ան., ետ., տ. եւ ԱՅՍ՝

-ս այսոքիկ Ա 65

-ս յայսոսիկ ԻԴ 18

-ս յայսցանէ Գ 8, ժԵ 2

զբանս զայսոսիկ Բ 19, Թ 44

ԱՅՍՉԱՓ, ան., նիս.

այսչափ հաւատս է 9

ԱՅՍՊԷՍ, դ.-մկ., նիս.

այսպէս է 43, ժ 21, ժԴ 33, ժԵ 7, ժԹ 31,

ԻԴ 46

ԱՅՍ ՊԻՂԾ

այսն պիղծ, ու., ժԱ 24

այսոյն պղծոյ, տր., Լ 29, Թ 43

այսոց պղծոց, տր., Դ 36

յայսոց պղծոց 2 18

ԱՅՍՊԻՍԻ, ան., նիս.

զայսպիսի իրս Թ 9

ԱՅՍՐ, դ.-մկ. →

1. Նիս., այսր ժԳ 23

2. Ետ., այսր Թ 41, ժԴ 21, ժԹ 27

ցայսր ԻԳ 5

ԱՅՍՔԱՆԻՐ՝, ան., նիս.

այսքանի [այս քանի՝] ամբ են ժԵ 29

ԱՅՏԻ, դ.-մկ.

այտի, նիս., ժԶ 26

այտի, ետ., ժԹ 5

ԱՅՐ՝, «տղամարդ»

այր, ու., Բ 25, Դ 33. Ե 8, 12. 2 6. է 8, 34.

Լ 27, 41. Թ 38, ժ 30. ժԴ 2, 16, 30.

ժԶ 1, 19. ժԵ 12. ժԹ 2, 12, 21, 22. Ի

9, ԻԲ 10. ԻԳ 50², ԻԴ 19

այրն, ու., Բ 25, Լ 38, ԻԳ 6

այրս, ու., ԻԳ 47

այր դու, ու. - կոչ., Ե 20, ժԲ 14. ԻԲ 58, 60

այր, հ., է 25

զայր Ա 34, Ե 18

զայրն Լ 35

զայրս ԻԳ 14

ցայրն = տր., 2 8

առն, ս., ժԵ 11, ժԲ 16

առն, տր., Ա 27. 2 48, 49

առ առն, տր., ժԹ 7

յառնս ԻԳ 4

յառնէն Լ 33

արք Ե 18. Թ 14, 30. ժԱ 32, ժԼ 10, ԻԴ 4

արքն է 20, ԻԲ 63

գ . . . արսն Թ 32

ընդ արս ժԱ 31

ԱՅՐ՝, «ամուսին»

ընդ առն, տր., Բ 36

արանց, տր., ժԵ 27. Ի 34, 35

տ., ԱՌՆ ԼԻՆԻՄ

ԱՅՐ՝, «հարալը»

այրս, հ., ժԹ 46

ԱՅՐԵԼ

այրեսցէ Գ 17

ԱՅՐԻ՝, գ.

այրի, ու., Բ 37, է 12, ժԼ 3

այրին ԻԱ 3

այրւոյն, ս., ժԼ 5

այրիք Դ 25

այրեսց, ս., Ի 47

ԱՅՐԻ՝, ան., ետ.

առ կին մի այրի Դ 26

զկին ոմն այրի ԻԱ 2

ԱՅՐ ՄԱՐԳԱՐԷ

այր մարգարէ, ու., ԻԴ 19

ԱՅՐ ՄԵՇԱՏՈՒՆ

առն . . . մեծատան, ս., ժԲ 16

ԱՅՑ, տ. ԱՅՑ ԱՌՆԵԼ, ՅԱՅՑ ԵԼԱՆԵԼ

այց, հ., Ա 78, է 16

յայց Ա 68

ԱՅՑ ԱՌՆԵԼ

այց արար է 16

այց արասցէ Ա 78

ԱՅՑԵԼՈՒԹԻՒՆ

այցելութեան, ս., ժԹ 44

ԱՆԱՆՈՒՄ

զանանուխ ժԱ 42

ԱՆԱՊԱՏ՝, գ.

յանապատ Դ 1, Լ 29

յանապատն է 24

յանապատի Գ 4, ժԵ 4

յանապատի անդ Գ 2

յանապատս, նգ., Ա 80

անապատ²

անկանիմ

ԱՆԱՊԱՏՏ, ան., տ. ԱՆԱՊԱՏ ՏԵՂԻ

1. Նիս., յանապատ Դ 43, Ե 16

յանապատի Թ 12

2. Ետ., անապատ Թ 10

ԱՆԱՊԱՏ ՏԵՂԻ

յանապատ տեղի Դ 43

յանապատ տեղիս → Ե 16

յանապատի տեղ-ոջ, նգ., Թ 12

ի տեղի անապատ Թ 10

ԱՆԱՌԱԿՈՒԹԻՒՆ

անառակութեամբ Ժ 13

ԱՆԱՐԱՏ, ան.

անարատք, վ., Ա 6

ԱՆԱՐԳԵԼ, ն. բ.

անարգէ Ժ 16⁴

անարգեցին է 30. Ի 11, 17

ԱՆԱՐԳԻՄ, կր.

անարգել Թ 22

ԱՆԱԻՐԷՆ, գ.

ընդ անաւրէնս ԻԲ 37

ԱՆԳԱՄ

քանի՜ցս անգամ, հ., ԺԳ 34

անգամ, հ., ԺԷ 4²բազում անգամ ԻԳ 8²

ԱՆԳՈՄՆԵԼ

անգոսնէին ԺԶ 14, ԻԳ 35

ԱՆԴ՝, գ.

յանդի ԺԷ 31, 35

յանդէ ԻԳ 26

անդք ԺԲ 16

ԱՆԴ՝, գ.-մկ.

1. Նիս., անդ Բ 36, Թ 4, ԺԲ 34, ԺԳ 28,

ԺԵ 13, ԻԲ 12, ԻԳ 33

2. Ետ., անդ Զ 6, Ը 32, Ժ 6, ԺԱ 26,

ԺԴ 2, ԺԶ 28. ԺԷ 21, 23. ԻԴ 29

ԱՆԴ՝ = -ն յ.

անդ Գ 2, Դ 35, Ի 1

ԱՆԴԱՄԱԼՈՅԾ, գ.

անդամալոյծ, ու., Ե 18

ցանդամալոյծն = տր., Ե 24

ԱՆԴԷՆ, գ.-մկ.

անդէն, ետ., ԺԶ 25

ԱՆԴՈՒՆԴ

յանդունդս → Ը 31

ԱՆԴՍԻՆ, գ.-մկ., ետ.

անդստին յորովայնէ Ա 15

ԱՆԴՐ՝, գ.-մկ.

1. Նիս., անդր ԺԲ 18, ԺԷ 37

2. Ետ., անդր Բ 6, ԻԱ 2

ԱՆԴՐ՝ = -ն յ.

անդր Ժ 35

ԱՆԴՐԱՆԻԿ, ան., ետ.

զանդրանիկ Բ 7

ԱՆԴՐԷԱՍ

զԱնդրէաս Զ 14

ԱՆԴՐԷՆ, մկ.

1. Նիս., անդրէն Բ 39, ԻԳ 21

2. Ետ., անդրէն Բ 43, 45. Զ 34, է 10.

Ը 37, 40. ԺԱ 24, ԺԶ 25, ԺԷ 15,

ԻԳ 11

ԱՆԵՐԵՒՈՅԹ, ան.

աներեւոյթ, վ., ԻԴ 31

ԱՆԻԾԻԶ, գ.

զանիծիչս Զ 28

ԱՆԻՐԱԻ՝, ան.

անիրաւ, նիս. ան., ԺԶ 11

անիրաւ, վ., ԺԶ 10²

ԱՆԻՐԱԻ՝, գ.

զանիրաւս ԺԸ 11

ԱՆԻՐԱՆՈՒԹԻՒՆ

անիրաւութեան, ս., ԺԳ 27. ԺԶ 8, 9. ԺԸ 6

ԱՆԻՐԱՆՈՒԹԻՒՆ

անիրաւութեան, ս., ԺԳ 27. ԺԶ 8, 9. ԺԸ 6

ԱՆԿԱՆԻՄ

անկանի ԺԵ 12

անկաւ Ա 12, Ե 8, Զ 49. Ը 5-8, 14, 28,

47. Ժ 30, ԺԳ 4, ԺԵ 20, ԺԷ 16

անկանէր ԺԷ 2

անկանէին ԺԶ 21

անկանիցի ԺԴ 5

անկանիցին Զ 39

անկցի Ի 18

անկցին ԻԱ 24

անկերո՛ւք ԻԳ 30

անկանել ԺԶ 17

անկեալ Դ 7, Ե 12, Ը 41, Ժ 18, ԺԶ 20

անկեալն, դր., Ե 25

անկելոյն, գ., ս., Ժ 36

անկանիմ առաջի

անուանել

ԱՆԿԱՆԻՄ ԱՌԱՋԻ

անկաւ առաջի Ը 28, 47

ԱՆԿԱՆԻՄ ԱՌ ՈՏՍ

անկեալ առ ոտսն Ը 41

ԱՆԿԱՆԻՄ Ի ՁԵՌՍ

անկաւ Ի ձեռս Ժ 30

անկելոյն Ի ձեռս Ժ 36

ԱՆԿԱՆԻՄ Ի ՎԵՐԱՅ ԵՐԵՍԱՅ

անկաւ Ի վերայ երեսաց ԺԷ 16

անկեալ Ի վերայ երեսաց Ե 12

ԱՆԿԱՆԻ ԱՀ, միդ.

անկաւ ահ Ի վերայ Ա 12

ԱՆԿԵԱԼ, տ. ԱՆԿԱՆԻՄ

ԱՆԿԵԱԼ ԴՆԻՄ

անկեալ դնէր ԺԶ 20

անկեալն դնէր Ե 25

ԱՆԿԵԱԼ՝ ԵՐԿԻՐ ՊԱԳԱՆԵԼ

անկեալ՝ երկիր պագանիցես Դ 7

ԱՆԿԻՆ

անկեան, ս., Ի 17

ԱՆԿՈՂԻՆ

յանկողնի ԺԱ 7

ԱՆՀԱՄԻՄ, չ.

անհամեցի ԺԴ 34

ԱՆՀԱԻԱՆ, գ.

զանհաւանս Ա 17

ԱՆՀԱԻԱՏ՝, ան., ետ.

անհաւատ Թ 41, ԺԹ 22

ԱՆՀԱԻԱՏ՝, գ.

ընդ անհաւատս ԺԲ 46

ԱՆՀՆԱՐԻՆ, գ.

անհնարինք ԺԸ 27

ԱՆՁՆ = անձ. դ.

1. Անձն = «ես», անձն, ու.-կոչ., ԺԲ 19

զանձն է 7

անձն իմ, ու., Ա 46

ցանձն իմ = տր., ԺԲ 19

2. Անձն = «դու», զանձն քո Դ 23,

Ե 14, Ժ 27. ԻԳ 37, 39

ընդ քո... անձն Բ 35

յ... անձնէ քումէ Ժ 27

3. Անձն = «ինքն», զանձն Ա 24, Թ 23,

Ժ 29, ԺԴ 11², ԺԸ 14, ԻԳ 35յանձն ԺԱ 17², ԻԲ 6

(տ. ե. ՅԱՆՁՆ ԱՌՆՈՒԼ)

անձին, տր., ԺԲ 21

զանձնէ ԻԳ 2

յանձնէ ԺԱ 18

զանձն իւր Թ 24², 25. ԺԷ 33, ԺԸ 14

զանձն... իւր ԺԴ 26

4. Անձինք = «դուք», զանձինս ԺԶ 15,

ԺԷ 14

անձանց, ս., ԻԳ 28

անձանց, տր., ԺԲ 1, ԺԷ 3, ԻԱ 34

յանձանց ԺԲ 57

5. Անձինք = «ինքեանք», զանձինս Ի 20

յանձինս → ԺԸ 9

յանձինս իւրեանց, նգ., է 30

ԱՆՁՐԵՒ

անձրեւ, ու., ԺԲ 54

ԱՆՄԻՏ, գ.

անմիտ, ու.-կոչ., ԺԲ 20

անմիտք, ու.-կոչ., ԺԱ 40

ո՛վ անմիտք ԻԴ 25

ԱՆՅԱՅՏ, ան.

անյայտս, ետ., ԺԱ 44

ԱՆՆԱ՝ (կիմ մարգարէ)

Աննա մարգարէ, ու., Բ 36

ԱՆՆԱ՝ (քահանայապետ)

Աննայի, ս., Գ 2

ԱՆՇԷՉ, ան.

անշէջ, նիս., Գ 17

ԱՆՈՅՇ, ան.

անուշիւ, ետ., է 46

ԱՆՈՐԴԻ, ան.

անորդի, վ., Ի 28

անորդի, ետ. մկ., Ի 29, 30

ԱՆՈՒԱՆԵԼ

անուանեաց Զ 13, 14

անուն¹

աշակերտ

ԱնՈՒՆ¹

անուն, ու., Ա 5², 26, 27, 49, 61, 63.
Բ 21, 25. Ե 27, 11. Ը 30, 41. Թ 10.
Ժ 38, 39. ԺԱ 2, ԺԶ 20, ԺԹ 2, ԻԳ 50.
ԻԴ 13, 18

անուն, հ., Զ 22
զանուն Ա 13, 31
յանուն Ա 59. Թ 48, 49. Ժ 17, ԺԳ 35,
ԺԹ 38. ԻԱ 8, ԻԴ 47
անուան, ս., ԻԱ 12, 17
անուանք Ժ 20

ԱնՈՒՆ², «ամուսն»

անուն Ա 5, Ժ 38, ԺԶ 20, ԺԹ 2, ԻԳ 50

ԱնՈՒՆ ԷՐ (ՈՐՈՒՄ)

որում անուն էր Ա 26, 27. Ե 27, 11,
Ը 41, Թ 10, Ժ 39, ԻԴ 18
որոյ անուն էր Բ 25

ԱնՈՒՆ ԿՈՉԻ

որոյ կոչի անուն Ա 61
կոչեցաւ անուն նորա Բ 21
անուն կոչեցեալ ԺԹ 2

ԱնՊԱԿԱՍ, ամ.

անպակաս, ետ., ԺԲ 33

ԱնՊԻՏԱՆ, ամ.

անպիտանք, ետ., ԺԷ 10

ԱնՊՏՈՒՂ, ամ.

անպտուղ, վ., Ը 14

ԱնՋՐԴԻՆ, ամ.

անջրդին, նիս., ԺԱ 24

ԱնՍԱԼ, չ.

անսայցեմ Թ 41

ԱնՏԻ¹, դ.-վկ.

անտի Ե 27, Թ 4, Ժ 35, ԺԲ 59

ԱնՏԻ² = -ն յ.

անտի Դ 38, Ե 3. Ը 29, 33. Թ 37, 38.
ԺԱ 27, ԺԳ 16, ԺԹ 39, ԻԲ 2, ԻԴ 2

ԱնՑԱՆԵԼ¹

անցանէ ժԸ 37
անցանէր ԺԷ 11
անց ԻԲ 59
ոչ անցանիցեն ԻԱ 33

անցցէ Բ 35

ոչ անցցէ ԻԱ 32

անցցուք Ը 22

անցցեն ԻԱ 33

ա'նց Զ 8, ԺԷ 7

անցանելոց էր ԺԹ 4

անցանել Զ 1. ԺԶ 17, 26². ԺԸ 25

զանցանել ժԸ 36

անցանելոց ԺԹ 4

անցեալ Դ 30, ԺԲ 37

անցելոց, ետ. ամ., ս., ԻԴ 14

ԱնՑԱՆԵԼ² Զ- + գծ.

անցանէք զիրաւմբք ԺԱ 42

ոչ անցի զպատուիրանաւ քով ԺԵ 29

զայնու ոչ անցանել ԺԱ 42

ԱնՑԱՆԵԼ³ ԶԱԻՈՒՐԲԲ

անցեալ (է) զաւուրբք իւրովք Ա 18

անցեալ էր զաւուրբք բազմաւք Բ 36

անցեալ էին զաւուրբք իւրեանց Ա 7

անցեալ զաւուրբք Ա 7, 18. Բ 36

ԱնՑԱՆԵԼ¹ Ի ՄԷՋ

ա'նց ի մէջ Զ 8

ԱնՑԱՆԵԼ¹ Ի ՎԵՐԱՅ

անց ի վերայ ԻԲ 59

ԱնՑԵԱԼ¹, տ. ԱնՑԱՆԵԼ¹ԱնՑԵԱԼ² ԶԱԻՈՒՐԲԲ, տ. ԱնՑԱՆԵԼ³

ԱնՑՈՒՑԱՆԵԼ

անցո' ԻԲ 42

ԱնՑՍ ԿՐԵԼ

գ- . . . անցս կրեցին ԺԳ 2

ԱնՑԲ, ամեգ.

գ- . . . անցս ԺԳ 2

անցիցն, ս., ԻԴ 14

ԱՇԱԿԵՐՏ

աշակերտ, ու., Զ 40. ԺԴ 26, 27, 33

աշակերտք է 11

աշակերտքն Ե 33, Զ 1, 11. Ը 9, 22.
Թ 18, 54. ԺԸ 15, ԻԲ 39

առ աշակերտսն = տր., Ժ 23, ԺԶ 1. ԺԷ 1,
22

առ աշակերտսն → ԻԲ 45

առ աշակերտսն, նգ., Ե 30

զաշակերտսն Զ 13, Թ 40

աշակերտիմ

ապաշխարել

յաշակերտսն → Զ 20

յաշակերտսն = տր., Թ 14, 16, 44. ԺԲ 1,
22. Ի 45

աշակերտացն, ս., Զ 17, ԺԹ 37

աշակերտացդ, տր., ԺԹ 39

աշակերտացն, տր., ԺԱ 1

յաշակերտացն է 19, ԺԱ 1, ԺԹ 29

աշակերտաւքս ԻԲ 11

ԱՇԱԿԵՐՏԻՄ, կր.-չ.

աշակերտեցար Ա 4

ԱՇԽԱՏ ԱՌՆԵԼ, ն.

մի' աշխատ առնել Ը 49, ԺԱ 7

աշխատ առնելոյ, ս., ԺԸ 5

ԱՇԽԱՏ ԵՂԷ, տ. եւ ԱՇԽԱՏ ԼԻՆԻՄ

աշխատ եղեալք Ե 5

ԱՇԽԱՏ ԼԻՆԻՄ, տ. եւ ԱՇԽԱՏ ԵՂԷ

մի' . . . աշխատ ԼԻՆԻՄ է 6

ԱՇԽԱՐԵԼ, ն.

աշխարէին ԻԳ 27

ԱՇԽԱՐՀ¹, «աշխարհ»

զաշխարհ Թ 25

յաշխարհ ԺԹ 12

աշխարհի, ս., Դ 5, ԺԱ 50, ԺԲ 30

աշխարհիս, ս., Ը 14, ԺԶ 8, Ի 34

աշխարհի, տր., Ի 35

յաշխարհին ԺԵ 14, ԺԸ 30

ԱՇԽԱՐՀ², «զաւատ»

յաշխարհ ԺԵ 13

յաշխարհն Ը 26

աշխարհին, ս., Գ 1, 11. ԺԵ 15

ԱՇԽԱՐՀԱԳԻՐ

տ, եւ ԱՇԽԱՐՀԱԳԻՐ ԱՌՆԵԼ,

ՄՏԱՆԵԼ ՅԱՇԽԱՐՀԱԳԻՐ

աշխարհագիր, հ., Բ 1, 2

յաշխարհագիր Բ 3, 5

ԱՇԽԱՐՀԱԳԻՐ ԱՌՆԵԼ

աշխարհագիր առնել Բ 1

ԱՇԽԱՐՀԱԿԱՆ, ամ., ետ.

աշխարհականաւք ԻԱ 34

ԱՇՏԱՆԱԿ

աշտանակի, ս., Ը 16, ԺԱ 33

ԱՇՏԱՐԱԿ

աշտարակն, ու., ԺԳ 4

աշտարակ, հ., ԺԴ 28

աշտարակի, ս., Դ 9

աշտարակաւք ԻԱ 5

ԱՉՍ (Զ-) ԱՄԲԱՌՆԱԼ

զաչան . . . ամբառնալ ԺԸ 13

Տ. եւ ԱՄԲԱՌՆԱԼ ԶԱՉՍ

ԱԶԳ, տ. եւ ԱԿՆ¹

աչք Բ 30, Դ 20, ԺԸ 41. ԻԴ 16, 31

զաչս Զ 20, ԺԶ 23

զաչան ԺԸ 13

աչաց, տր., Ժ 23

ԱՊԱ¹, շղ., «խկ»

ապա Ե 36, 37. Ժ 6, ԺԲ 45, ԺԳ 9. ԺԴ 32,
34

ԱՊԱ², «ուստի»

ապա է 39. ԺԱ 18, 20, 48

ԱՊԱ³, վկ., «այնուհետեւ», նիս.

ապա Ե 35, Զ 42, Ը 12, ԺԴ 9, ԺԷ 8, Ի 20.
ԻԲ 3, 36

ԱՊԱ ԵԹԷ, «ուստի եթէ»

ապա եթէ ԺԱ 18

ԱՊԱ ԹԷ «բայց եթէ»

ապա թէ ԺԲ 45, ԺԴ 34

ԱՊԱ ԹԷ ՈՉ¹

ապա թէ ոչ Ե 36, 37. Ժ 6, ԺԳ 9, ԺԴ 32

ԱՊԱԿԱՆԵԼ

ոչ . . . ապականէ ԺԲ 33

ԱՊԱՇԽԱՐԵԱԼ, տ. ԱՊԱՇԽԱՐԵԼ

ԱՊԱՇԽԱՐԵԼ, չ.

ապաշխարեմ ԺԷ 4

ապաշխարեցին ԺԱ 32

ապաշխարիցէ ԺԵ 7, 10. ԺԷ 3

ոչ ապաշխարիցէ ԺԳ 3, 5

ապաշխարեցեն ԺԶ 30

ապաշխարութիւն

ապաշխարեալ էր ժ 13
ապաշխարեալ ժ 13

ԱՊԱՇԽԱՐՈՒԹԻՒՆ

ապաշխարութիւն, ու., ժ 7, ԻԴ 47
յապաշխարութիւն է 32
ապաշխարութեան, ս., Գ 3
ապաշխարութեան, տր., Գ 8

ԱՊԱՇԽՈՐՀ, գ.

ապաշխորհաց, ս., Զ 35

ԱՊԱ ՈՒՐԵՄՆ, «ռուստի»

ապա ուրեմն ժԱ 48

ԱՊԱՌԱԺ/ԱՊԱՌԱԺԻՐ

յապառաժի → Ը 6
յապառաժին → Ը 13

ԱՊԱՔԷՆ

տ. ԷՆ Ո՞՞ ԱՊԱՔԷՆ
ապաքէն Դ 23, Զ 39, ժԱ 40, ժԲ 6, Ի 16,
ԻԲ 27

ԱՊԻՐԱՏ, ան.

ապիրատ, նիս., ԻԳ 41

ԱՊՐԵԼՈՑ, տ. ԱՊՐԻՄ

ԱՊՐԵՑՈՒՑԱՆԵԼ

ապրեցոյց ԻԳ 35
ապրեցուցէ է 3, ժԷ 33, ԻԳ 35
ապրեցուցանել ժԷ 33
ապրեցուցանե՞լ Զ 9

ԱՊՐԻՄ, չ.

մի՛. . . ապրեցին Ը 12
ապրելոց իցեն ժԳ 23
ապրել ժԸ 26
ապրելոց ժԳ 23

ԱՋ, ան.

աջ, Էտ., Զ 6

ԱՋ, գ.

աջոյ, ս., ԻԲ 50
ընդ աջմէ, նգ., Ա 11, Ի 42, ԻԲ 69, ԻԳ 33

առապար

ԱՋՈԹ, ան.
աջոյ ԻԲ 50

ԱՌ, նիս.

1. Առ + Է., տ. ԷՆ ԱՌ Ի
առ Ա 27, 28, 43, 55. Բ 9. Դ 13, 23²,
26², 41, 43. Ե 8, 30, 36. Զ 39, 47.
Է 4, 6, 7, 9, 19², 20², 38. Ը 4, 13,
19, 35², 41. Թ 23, ժ 23, 39. ժԱ 5,
6, 53. ժԲ 16, 41², 58². ժԳ 12, 34.
ժԴ 6, 7, 26. ժԵ 1, 3, 18, 20, 26.
ժԶ 1, 5, 26², 30. ժԷ 1, 16, 22. ժԸ 1,
3, 7², 15, 16², 40². ժԹ 35, 37.
Ի 10, 19, 20², 41. ԻԱ 38. ԻԲ 45, 47,
56. ԻԳ 1, 7, 11, 15, 52. ԻԴ 4, 16,
29, 44

առ + Է. ան. դր.

առ ժԲ 25. Ի 9, 20

2. Առ + տր.

առ Ա 56, Գ 9, Դ 40. Ե 1, 2. Թ 32, 47.
ժ 40, ժԱ 37, ժԶ 20, ժԹ 7, ԻԲ 19

առ + տր. ան. դր. ԻԱ 22, ԻԴ 16

3. Առ + բց., տ. ԷՆ ԱՌ Թ-

առ Ը 6, ժԸ 27

4. Առ + գծ.

առ Ը 5, 12. ժ 33, ժԸ 35

ԱՌԱԳԱՍՏ

առագաստի, ս., Ե 34

ԱՌԱԿ

առակն, ու., Ը 9, 11
առակ, Է., Ե 36, Զ 39, ժԲ 16, ժԴ 7, ժԸ 1,
ժԹ 11, ԻԱ 29

զառակը ժԲ 41

զառակն Ի 19

զառակ-ս Դ 23, ժԳ 6, ժԵ 3, ժԸ 9, Ի 9

առակաւ Ը 4

առակաւք Ը 10

ԱՌԱՆՁԻՆ, մկ.

առանձինն, նիս., ժ 23, ժԸ 11
առանձինն, Էտ., Թ 10, 18. ժԸ 31

ԱՌԱՆՑ, նիս.

առանց Ա 74, Զ 49, ժԲ 33, ԻԲ 35

ԱՌԱՊԱՐ, գ.

առապարքն Գ 5

առաջ¹

առժամայն

ԱՌԱՋ¹, տեղ. մկ.

ընդ առաջ եղեւ Թ 37
ընթացաւ ընդ առաջ ժԵ 20
գնաց յառաջ ժԹ 28
ընթացեալ յառաջս ժԹ 4

ԱՌԱՋ², ժմ. մկ.

յառաջ, նիս., նգ., ԻԳ 12

ԱՌԱՋԱԻՈՐՈՒԹԻՒՆ

զառաջաւորութեան, ս., Զ 24

ԱՌԱՋԻ, մկ.

առաջի-ն, նիս., ժԸ 39
առաջի, Էտ., ԻԳ 36

ԱՌԱՋԻ², նիս.

առաջի Ա 6, 8, 15, 17, 19, 75, 76. Բ 31.
Ե 18, 19, 25. Է 27². Է 28, 47². Թ 52.
ժ 1, 8, 21. ժԱ 6, 53. ժԲ 6, 8², 9².
ժԳ 26. ժԴ 2, 10. ժԵ 10, 18, 21.
ժԶ 15², ժԹ 27, Ի 26. ԻԱ 12, 36.
ԻԳ 14. ԻԴ 11, 19, 43
տ. ԴՆԵԼ ԱՌԱՋԻ

ԱՌԱՋԻՆ¹, ան.

1. Նիս., առաջին Բ 2, ժԴ 8
2. Էտ., առաջին ժԵ 22

ԱՌԱՋԻՆ², գ.

առաջինն, ու., ժԴ 18, ժԹ 16
ցառաջինն = տր., ժԶ 5
առաջնոյն, ս., Զ 1, Ի 29
առաջինք ժԳ 30²
յառաջնոցն Թ 8, 19

ԱՌԱՋԻՆ³, գ., «նախկին վիճակ»

չար քան զառաջինն ժԱ 26

ԱՌԱՋՆՈՐԴ, գ.

առաջնորդն, ու., ԻԲ 26

ԱՌԱՋՆՈՐԴԵԼ, չ.

առաջնորդէր ԻԲ 47
առաջնորդել Զ 39

ԱՌԱՏ, ան.

առատ, վ., ժԱ 34

ԱՌԱՏԱՊԷՍ

առատապէս, Էտ., ժԶ 19

ԱՌԱՒԱԽՏ

ընդ առաւաւտն, նիս., ԻԴ 1, 22
ընդ առաւաւտս, եգ., Էտ., ԻԱ 38

ԱՌԱՒԵԼ¹, ան.

առաւել եւ քան գ-, Էտ., Է 26
առաւել . . . քան գ-, վ. ժԲ 23

ԱՌԱՒԵԼ², գ.

առաւել քան գ-, ու., ժԱ 31, 32

ԱՌԱՒԵԼ³, մկ.

1. Նիս., առաւել է 42
եւ առաւել ժԱ 13. ժԲ 24, 28.
ժԸ 39
առաւել եւ ժԲ 48
2. Էտ., առաւել է 15

ԱՌԱՔԵԱԼ¹, տ. ԱՌԱՔԵԼԱՌԱՔԵԱԼ², գ., կր., տ. ԷՆ ԱՌԱՔԻՄ

առաքեալքն Թ 10, ժԷ 5, ԻԲ 14
առաքեալս Զ 13, ժԱ 49
գ- . . . առաքեալսն Թ 1
զառաքեալսն ժԳ 34
առաքելոցն, տր., ԻԴ 10

ԱՌԱՔԵԼ

առաքեմ է 27, ժ 3, ԻԴ 49
առաքեցի ԻԲ 35
առաքեաց Դ 18. Է 3, 19, 20. Թ 2, 52. ժ 1,
16. ժԴ 17, ժԹ 29, Ի 10, ԻԲ 8
առաքեցին ժԹ 14. Ի 11, 20
առաքեցից ժԱ 49, Ի 13
առաքեալ ժԶ 24
առաքել Ի 12
առաքեալ ժԴ 32

ԱՌԱՔԻՄ, կր.

առաքեցայ Ա 19, Դ 44
առաքեցաւ Ա 26, Դ 26
առաքեցանն ժԹ 32
առաքեալ, գ., տ. ԱՌԱՔԵԱԼ²

ԱՌԱՔԻԶ, գ.

զառաքելն Թ 48, ժ 16

ԱՌԵԱԼ, տ. ԱՌՆՈՒԼ

ԱՌԺԱՄԱՅՆ, մկ.

1. Նիս., առժամայն Ե 25, ժԳ 13, ժԷ 14,
ժԸ 43, ժԹ 11, ԻԲ 60

առ. ժամանակ մի

2. Ետ., առժամայն Ը 47
3. Բ-ը գեղչ., առժամայն ԻԱ 9

ԱՌ ԺԱՄԱՆԱԿ ՄԻ, մկ.

առ. ժամանակ մի, Ետ., Դ 13

ԱՌ Ի, Գիտ.

- առ. Ի + Կ., ԺԹ 37
առ. Ի + Կ. առ. դք., Ի 20, ԻԱ 22, ԻԴ 16
առ. Ի + բց., Ը 6, ԺԸ 27
Տ. Կ. ԱՌ, ԱՌ Թ-

ԱՌ Ի ԶԳՈՅԷ

առ. Ի չգոյէ + Կ., Ը 6

ԱՌ Թ-, Գիտ.,

- առ. Ե + բց., Ա 37
Տ. Կ. ԱՌ, ԱՌ Ի:

ԱՌՆԵԼ

- առնեմ Ի 8
առնես Ի 4
առնէ Զ 43², 47. Ի 8, ԺԶ 18
ոչ առնէ Գ 9, Զ 49
առնէք Զ 33
ոչ առնէք Զ 46
առնեն Ե 33, Ը 21. Ի 6, 34. ԻԳ 31
ոչ . . . առնեն Ի 35
առնէիր ԺԳ 34
առնէր Ե 25, Թ 44, ԺԳ 13, ԺԷ 15, ԺԸ 43
առնէին Բ 20. Ե 26, Զ 23, 26. Ի 16, Ը 53,
ԺԷ 27, ԻԲ 63, ԻԳ 36, ԻԴ 38
արարեր Դ 23
արար Ա 49, 51, 58, 68. Ե 29. Ի 16. Ը 8,
39². Ժ 31, 32, 37. ԺԱ 40². ԺԶ 8,
ԺԷ 9. ԺԹ 16, 18. ԻԳ 22
արարն Զ 3
արարաք ԺԷ 10
արարէք ԺԹ 46
արարին Ե 6. Թ 10, 15
առնիցես ԺԴ 12, 13
ոչ առնիցէ ԺԸ 7
առնիցէք ԺԷ 10
մի' . . . առնիցէք Գ 13
առնիցեն Զ 11
արարից ԺԲ 18, ԺԶ 4. ԺԸ 5, 41. Ի 13
արասցէ Ա 78, Գ 12, Թ 26, ԺԳ 9, ԺԸ 8,
Ի 15
արասցուք Թ 33
արասջիք ԻԲ 19

առնել վրէժխնդրութիւն

- արասցեն Զ 31, ԺԹ 48
արա' Դ 23, Ի 8. Ժ 28, 37. ԺԴ 23, ԺԵ 19,
ԺԸ 3
արարէ'ք Գ 4², 8. Զ 27, 28, 35. ԺԲ 33,
ԺԶ 9, ԻԱ 36
արասջի'ք Զ 31
մի' . . . առնել Ը 49, ԺԱ 7
առնել Ա 72. Բ 1, 27. Դ 29, Զ 9, ԺԱ 42,
ԺԲ 4, ԺԴ 29, ԺԷ 10, ԻԳ 24
առնելոյ, Կ., ԺԸ 5
արարեալ ԺԲ 43, ԺԳ 22, ԻԳ 11
արա' + առ. դք., արա' այսր մտանել
ԺԴ 23 (= պտն. բ.)

ԱՌՆԵԼ ԴԱՏ, տ. Կ. ԴԱՏ ԱՌՆԵԼ

արարից . . . դատ ԺԸ 5

ԱՌՆԵԼ ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԻՒՆ

- արար ընդունելութիւն Ե 29
առնիցես ընդունելութիւն ԺԴ 13

ԱՌՆԵԼ ԸՆԹՐԻՍ

- առնիցես . . . ընթրիս ԺԴ 12
տ. Կ. ԳՈՐԾԵԼ ԸՆԹՐԻՍ

ԱՌՆԵԼ ՃԱՇ

առնիցես ճաշ ԺԴ 12

ԱՌՆԵԼ ԿԻՆ

- առնէ այլ (կին) ԺԶ 18
առնէ (զարձակեալն) ԺԶ 18
Տ. Կ. ԱՌՆՈՒԼ ԿԻՆ, ԿԻՆ ԱՌՆԵԼ:

ԱՌՆԵԼ ՈՂՈՐՄՈՒԹԻՒՆ

- արար զողորմութիւնն Ժ 37
առնել ողորմութիւն Ա 72

ԱՌՆԵԼ ՊՏՈՒՂ

- առնէ պտուղ Զ 43²
ոչ առնէ զպտուղ Գ 9
արար պտուղ Ը 8
արասցէ պտուղ ԺԳ 9
արարէ'ք . . . պտուղս Գ 8

ԱՌՆԵԼ ՎՐԷՉԽՆԴՐՈՒԹԻՒՆ

- ոչ առնիցէ վրէժխնդրութիւն ԺԸ 7
արասցէ վրէժխնդրութիւն ԺԸ 8

առնել փրկութիւն

ԱՌՆԵԼ ՓՐԿՈՒԹԻՒՆ

արար փրկութիւն Ա 68

ԱՌՆԻ

Առնեայն, Կ., Գ 33

ԱՌՆ ԼԻՆԻՄ

- արանց լինին Ի 34
ոչ արանց լինին Ի 35
արանց լինէին ԺԷ 27

ԱՌՆՈՒԼ¹, Գ.

- ոչ առնու Ի 21
առնու ԺԱ 10, 26
առնումք ԻԳ 41
առ. Բ 28, Ե 25, Թ 47, ԺԸ 40. Ի 30, 31.
ԻԲ 6, 19. ԻԴ 43
առին Ի 14, ԻԳ 26
առնուցու Ի 28
ոչ առնուցու ԺԸ 30
առցէ Թ 23
առցեն Զ 34
ա'ն Ե 24
առէ'ք ԺԹ 24, ԻԲ 17
էր . . . առեալ Բ 26
առնու Զ 34, 35. ԺԷ 31, ԺԹ 12
առեալ Բ 26. Թ 10, 16, 28. ԺԳ 19, 21.
ԺԸ 31, ԺԹ 15, Ի 29, ԻԲ 19, ԻԴ 30

ԱՌՆՈՒԼ², կր.առցի ԺԷ 34, 35²

ԱՌՆՈՒԼ ԱԿՆ, չ.

ոչ առնու ալն Ի 21

ԱՌՆՈՒԼ ԱՌԱՆՁԻՆ

առեալ . . . առանձինն ԺԸ 31

ԱՌՆՈՒԼ ԳՆԱԼ, Գ.

առին գնացին գնա ԻԳ 26

ԱՌՆՈՒԼ ԶԻՐԵԻ, Գ.

առ. զիրեւ Ե 25

ԱՌՆՈՒԼ ԶԽԱԶ

առցէ զխաչ

ԱՌՆՈՒԼ ԸՆԿԱԼՆՈՒԼ², Գ.

առ. ընկալաւ Բ 28

ԱՌՆՈՒԼ ԿԻՆ

առ. գնա (զկին) Ի 30, 31

ասել¹

առնուցու . . . զկինն Ի 28

առեալ կինն Ի 29

Տ. Կ. ԱՌՆԵԼ ԿԻՆ, ԿԻՆ ԱՌՆԵԼ:

ԱՍԱՑԵԱԼ¹, տ. ԱՍԵԼԱՍԱՑԵԱԼ², տ. ԱՍԻՄԱՍԵԼ³

1. Ասել, առանց անուղ. խնդ-ի

ասեմք Զ 46

- ասէ Ա 28, 38, 42, 46, 60, 63, 67.
Բ 28, Գ 16. Դ 4, 8, 12, 24, 34, 35.
Ե 8, 12, 13, 39. Զ 3, 20. Ի 9, 13,
14, 19, 20, 22, 40², 43. Ը 4, 8, 10,
28, 30², 35, 38, 45², 46, 48, 50,
52. Թ 9, 18, 20, 22, 35, 38, 41, 49,
55, 59, 61. Ժ 21, 23, 27, 30, 35,
37, 40, 41. ԺԱ 24, 27, 28, 46.
ԺԲ 10, 16, 18, 41, 42. ԺԳ 8, 15,
20. ԺԴ 18-20, 22. ԺԵ 9, 11, 12,
17. ԺԶ 3, 6, 7, 24, 27, 29, 30.
ԺԷ 6, 17, 20. ԺԸ 2, 4, 6, 16, 18,
21, 24, 27, 28, 38, 40, 41. ԺԹ 11,
12, 16, 18, 20, 29, 40, 41. Ի 6, 13,
17, 24, 34, 37, 42. ԻԱ 3, 5, 8. ԻԲ 8,
17, 19, 20, 31, 36, 51, 56-58², 60.
ԻԳ 3², 34, 40, 46, 47

ասեմք Ի 6²

ասէք Ի 34, ԺԱ 18. ԺԲ 54, 55. ԻԲ 70

- ասեն Ե 21, 26. Ի 20. Ը 20, 24. Թ 13,
19, 54. Ժ 17, ԺԱ 15, ԺԷ 13.
ԺԹ 14, 34. Ի 5, 14, 16, 21, 24, 28,
39, 41. ԻԱ 7. ԻԲ 9, 36, 38, 66, 70,
71. ԻԴ 19, 23, 29, 34

ասէր Ա 24, Գ 22, Ի 39, Ժ 25, ԺԲ 17,
ԺԳ 18. ԺԸ 3, 6, 13. ԻԲ 42, 59, 60.
ԻԳ 2, 39. ԻԴ 7

ասէիք Ի 33

- ասէին Ա 66, Բ 13. Գ 10, 14, 22, 36,
42. Ե 30. Ի 4, 16. ԺԵ 2, ԺԸ 26.
ԺԹ 7, 38. ԻԲ 64. ԻԳ 5, 18, 21, 35,
37. ԻԴ 23

ասացիր ԺԲ 41, Ի 39, ԻԳ 3

ասաց Թ 34, ԺԱ 49. ԺԳ 6, 17. ԺԹ 28,
ԻԳ 46

ասացին ԻԴ 24

ասիցէ ԺԱ 7, ԺԲ 44, ԺԳ 27,
ԺԷ 4

ասել

ասել ընդ միտս

ասիցէք ժԲ 3, 11. ժԳ 35
ասիցեն 2 26, է 32, ժէ 23, ԻԱ 8,
ԻԳ 29

չասիցեն ժէ 21
ասասցուք թ 54
ասասջիք ժ 5, 10. ժԱ 2
ասա՛ է 7, 40, 42. Ի 2, ԻԲ 66
ասասջիք ժէ 10
ասել Գ 8, է 23², է 49, Ը 57, ժԱ 29,
ժԳ 25, 26. ժԴ 30, ԻԳ 2
մի՛. . . ասել է 14
յասել, նգ., ԻԱ 5
ասելով ժԱ 45
ասացեալ ԻԴ 40

2. Ասել + առ նիսդ. + հ. = տր. անուղ.
խնդ.
ասէ ժՁ 1, Ի 41
ասէր թ 23
ասաց է 36, 2 39, ժԴ 7, ժԵ 3. ժէ 1,
22. ժԸ 9, Ի 19
ասիցէք Դ 23
ասել Ի 9

3. Ասել + տր. անուղ. խնդ.
ասեմ Գ 8. Դ 24, 25. է 24, 2 27. է 8,
9, 14, 26, 28, 47. Թ 27. ժ 12, 24.
ժԱ 8, 9, 51. ժԲ 4, 5, 8, 22, 27, 37,
44, 51 59. ժԳ 3, 5, 24, 27, 35.
ժԵ 7, 10. ժՁ 9, ժէ 34. ժԸ 8, 14,
17, 29. ժԹ 26, 40. ԻԱ 3, 32.
ԻԲ 16, 18, 34, 37. ԻԳ 43

ոչ . . . ասեմ Ի 8
ասէ ԻԲ 11
ասաց ժԸ 1, ԻԱ 29
ասացն ԻԲ 13
ասացէք Ի 3
ասիցէ ժԳ 25, ժէ 6
ասացից ԻԲ 67
ասասջիք ժ 9
ասա՛ Դ 3, ժ 40
ասացէ՛ք ժԳ 32
ասել է 40, Թ 21, ԻԳ 30

4. Ասել + ց- նիսդ. + հ. = տր. անուղ.
խնդ.
ասէ Ա 13, 18, 19, 30, 34, 35. Բ 10,
34, 48, 49. Գ. 7, 11, 13, 14. Դ 3,
6, 9, 23, 44. է 4, 5, 10, 20, 22, 24,

27, 31, 34. 2 5, 8-10. է 6, 40, 43,
44, 48, 50. Ը 21, 22, 25, 49. Թ 3,
13, 14, 20, 33, 44, 48, 50, 57-60,
62. ժ 2, 18, 26, 28, 29, 37. ժԱ 1,
2, 5, 17, 39, 45. ժԲ 13-15, 20, 22.
ժԳ 2, 7, 12, 14, 23², 32. ժԴ 3, 5,
7, 12, 15, 16, 21, 23, 25. ժԵ 6, 21,
22, 27, 29, 31. ժՁ 2, 5-7², 15, 25,
31. ժէ 14, 19, 37. ժԸ 19, 22, 29,
31, 42. ժԹ 5, 8, 9, 13, 17, 19, 22,
24, 46. Ի 3, 8, 23, 25, 45. ԻԱ 10.
ԻԲ 10, 15, 25, 33-35, 38, 40, 46,
48, 52, 67, 70. ԻԳ 4, 14, 22, 28,
42, 43. ԻԴ 17-19, 25, 36, 38, 41,
44, 46

ասեն Ա 61, Բ 15, Գ 12, է 33, 2 2,
Թ 12, ժԳ 31. ժէ 5, 36. ժԹ 25, 33,
39. Ի 2, ԻԲ 49. ԻԴ 5, 32

ասէին Ը 25
ասաց ժԲ 54, Ի 42, ԻԲ 61
ասացն ժԹ 32
ասիցէ ժԱ 5, ժԴ 9, 10. ժէ 7
ո՞չ ասիցէ ժէ 8
ասացից ժԲ 19, ժԵ 18
ասասջիք ժԹ 31
ասա՛ ժԲ 13
ասասջիք ԻԲ 11
ասել Դ 21, 2 42, ժԲ 1

5. Ասել + գ- նիսդ. + բց.
ասէք թ 20
ասեն թ 18
ասէին թ 31

ԱՍԵԼ²
զի՞ ասես զիս բարի ժԸ 19

ԱՍԵԼ ԱՌԱԿԱԻ
ասէ առակաւ Ը 4

ԱՍԵԼ ԲԱՆԻԻ
ասա՛ բանիւ է 7

ԱՍԵԼ ԸՆԴ ՄԻՏՍ
ասէ ընդ միտս իւր ժՁ 3
ասէր ընդ միտս իւր է 39
ասել ընդ միտս իւրեանց է 49

ասել մեծաձայն

արածել

ԱՍԵԼ ՄԵԾԱԶԱՅՆ
ասէ մեծաձայն Ը 28

ԱՍԵՂՆ
ասղան, ս., ժԸ 25

ԱՍԵՐ
Ասերայ, ս., Բ 36

ԱՍԻՄ, կր.
1. Ասիմ + տր. անուղ. խնդ.
ասացաւ Բ 17
ասացելոցս, գ., ս., Ա 45

2. Ասիմ, առանց անուղ. խնդ-ի
ասացեալ է Դ 12
ասելոյն, գ., ս., Թ 7
ասացեալ Դ 12
զասացեալսն, գ., ժԸ 34
ըստ ասացելոյն, գ., Բ 24

ԱՍՈՐԻ, ան.
ասորի, ետ., Դ 27

ԱՍՈՐԻՔ
Ասորոց, ս., Բ 2

ԱՍՊԱՐԷՍ
ասպարիսաւ ԻԴ 13

ԱՍՏ՝, դ.-մկ.
1. Նիս., աստ Թ 12, 33. ժ 42, ժԵ 17,
ժՁ 25, ժէ 21
2. Ետ., աստ Դ 23. ժԱ 31, 32. ԻԲ 38.
ԻԴ 6, 41

ԱՍՏԻ՝, դ.-մկ.,
1. Նիս., աստի ժՁ 26
2. Ետ., աստի Դ 9, ժԳ 31

ԱՍՏԻ² = -Ս յ.
աստի ժՁ 24

ԱՍՏՂ
յաստեղս, նգ., ԻԱ 25

ԱՍՏՈՒԱԾ
Աստուած, ու., Ա 32, 68. Գ 8, է 21, է 16,
Ը 39. ժԲ 20, 24, 28. ժՁ 15. ժԸ 7, 19.
Ի 38
Աստուած, ու.-կնչ., ժԸ 11, 13

զԱստուած Ա 64. Բ 13, 20, 28. Դ 12.
է 25, 26. է 16, 29. ժԳ 13, ժէ 15,
ժԸ 43, ժԹ 37, ԻԳ 47, ԻԴ 53

գ- . . . Աստուած ժ 27
ի . . . Աստուած → Ա 16
յԱստուած → Ա 47, ժԲ 21
Աստուածոյ, ս., Ա 6, 8, 19, 35, 78. Բ 40,
Գ 2, 6. Դ 3, 4, 9, 34, 42, 44. է 1. 2 4,
20. է 28, 30. Ը 1, 10, 11, 21, 28. Թ 2,
11, 20, 27, 44, 60, 62. ժ 9, 11.
ժԱ 20², 28, 42, 49. ժԲ 6, 8, 9, 31.
ժԳ 18, 20, 28, 29. ժԴ 15, ժԵ 10.
ժՁ 15, 16. ժէ 20, 21. ժԸ 16, 17, 24,
25, 29. ժԹ 11. Ի 21, 36, ԻԱ 4, 31.
ԻԲ 16, 18, 69, 70. ԻԳ 35, 51. ԻԴ 19

Աստուծոյն, փիս. ս., Գ 38
զԱստուծոյն, փիս. ս., Ի 25
Աստուծոյ, տր., Բ 14, Դ 8, 2 12, ժՁ 13,
ժէ 18, ժԸ 43, Ի 25
առ յԱստուծոյ, բց., Ա 37
զՏեառնէ Աստուծոյ Ի 37
գ- . . . Աստուծոյ Ի 37²
յԱստուծոյ Ա 26, 30. ժԸ 2, 4, 27. ԻԳ 40

ԱՏԱՄՆ
ատամանց, ս., ժԳ 28

ԱՏԵԱԼ, ն., տ. եւ ԱՏԵԼ
ոչ ատեայ ժԴ 26

ԱՏԵԱՆ
յատեանն ԻԲ 66

ԱՏԵԼ, տ. եւ ԱՏԵԱԼ
ատէին ժԹ 14
ատիցէ ժՁ 13
ատիցեն 2 22

ԱՏԵԼԻ, գ., ն.
ատելեաց, ս., Ա 71
ատելեաց, տր., 2 27, 35

ԱՏԵՑԵԱԼ, տ. ԱՏԻՄ

ԱՏԻՄ, կր.
եղիջիք ատեցեալք ԻԱ 17
ատեցեալք ԻԱ 17

ԱՐԱ՛ + ան. դբ. = պտն. բ., տ. ԱՌՆԵԼ

ԱՐԱԾԵԼ, ն.
արածել ժԵ 15

Արամ

արեւմուտք

ԱՐԱՄ

Արամայն, փիւ. ս., Գ 33

ԱՐԱՐԵԱՆ, տ. ԱՌՆԵՆ

ԱՐԱՐԻ, տ. ԱՌՆԵՆ

ԱՐԱՆՏԱԿԱՆ, ան.

արաւտական, ետ., Ը 32

ԱՐԲԵՆԱՆ, չ.

արբենալ ժԲ 45

արբեցող, ետ. ան., Է 34

ԱՐԲԵՑՈՂ, տ. ԱՐԲԵՆԱՆ

ԱՐԲԵՑՈՒԹԻՒՆ

արբեցութեամբ ԻԱ 34

ԱՐԲԻ, ան., տ. ԵՆ ԸՄՊԵՆ

ոչ արբ Դ 2

արբաք ժԳ 26

արբից ժԷ 8

ոչ արբից ԻԲ 18

արբես ժԷ 8

արբէ ժԲ 47, 48

մի արբէ Ա 15

ա՛րբ ժԲ 19

ԱՐԲԻ ԳԱՆ

արբէ գան բազում ժԲ 47

արբէ գան սակաւ ժԲ 48

ԱՐԳԱՆԴ

գարգանդ Բ 23

ԱՐԳԵՆՈՒՆ, ան.

արգելուք ժԱ 52

արգելոյր ԻԳ 2

արգելուին Դ 43

արգելաք Թ 49

մի՛ արգելուք Զ 29

մի՛ արգելուք Թ 50, ԺԸ 16

ԱՐԴ՝, մկ.

արդ, մկ., Բ 29, ԺԶ 25

ԱՐԴ՝, շղ.

արդ Գ 10, Դ 7. Է 31, 42. Ժ 2, 36, 40.

ԺԱ 35, ԺԲ 26, ԺԳ 7, ԺԴ 33. ԺԶ 11,

27. ԺԷ 17. Ի 15, 25, 29, 33, 44.

ԻԱ 14, ԻԳ 15

ԱՐԴԱՐ՝, ան.

արդար, ետ., ԻԳ 50

ԱՐԴԱՐ՝, գ.

արդար Բ 25, ԻԳ 47

արդարք Ա 6, ԺԸ 9

գարդարս Ե 32

արդարոց, ս., Ա 17, ԺԴ 14, ԺԵ 7

առ արդարս ունեւ, ան., Ի 20

ԱՐԴԱՐԱՆԱՆ, չ.

արդարացաւ Է 35

արդարացեալ ԺԸ 14

ԱՐԴԱՐԱՑԵԱՆ, տ. ԱՐԴԱՐԱՆԱՆ

ԱՐԴԱՐԱՑՈՒՑԱՆԵՆ

արդարացուցանէք ժԶ 15

արդարացուցին Է 29

արդարացուցանել ժ 29

ԱՐԴԱՐԵՒ, մկ.

արդարեւ, մկ., Դ 25, Թ 27, ԺԲ 44, ԻԱ 3,

ԻԳ 47, ԻԴ 34

ԱՐԴԱՐԵՒ ԱՍԵՆ

արդարեւ ասեմ ձեզ Դ 25, ԺԲ 44

ԱՐԴԱՐՈՒԹԻՒՆ

արդարութեամբ Ա 75

ԱՐԴԵՒՔ, մկ.

1. Նխ., արդեւք Ը 25, Թ 46, Ժ 13

2. Ետ., արդեւք ԺԸ 8

ԱՐԴԷՆ, մկ.

արդէն իսկ, մկ., ԺԲ 49

ԱՐԴԻՒՆՔ, անեզ.

գարդիւնս ժԲ 17

արդեամբք ԻԴ 19

ԱՐԵԳԱԿՆ

Արեգակն («Յիսուս»), ու., Ա 78

արեգակն, ու., ԻԳ 44

յարեգակն ԻԱ 25

ԱՐԵՒ

արեւուն, ս., Դ 41

ԱՐԵՒԵՆՔ, անեզ.

յարեւելից ժԳ 29

ԱՐԵՒՄՈՒՏՔ, անեզ.

յարեւմտից ժԲ 54, ԺԳ 29

արհամարհել

արթուն

ԱՐԹՈՒՆ, ան.

արթուն, մկ., ԻԱ 36

արթունս, ան. վ., ԺԲ 37

տ. ԱՐԹՈՒՆ ԿԱՆ

ԱՐԹՈՒՆ ԿԱՆ

արթուն կացէ՛ք ԻԱ 36

ԱՐԺԱՆ, գ., տ. ԱՐԺԱՆ Է

արժան, ու., Զ 9, ԺԱ 42, ԺԳ 14, 16.

ԺԴ 3, ԺԵ 5, Ի 22

գարժանն ժԱ 41, ԺԲ 57

ԱՐԺԱՆ Է, միզ.

արժան է Զ 9, ԺԳ 14, ԺԵ 5

արժա՛ն է Ի 22

արժան էր ժԱ 42

ո՛չ էր արժան ժԳ 16

արժա՛ն իցէ ժԴ 3

ԱՐԺԱՆԻ, ան.

1. Նխ. արժանի ժԲ 48, ԻԳ 41

2. Ետ. արժանի ԻԳ 15

արժանիս Գ 8

3. Վ., արժանի է 4, 7. Ժ 7. ԺԵ 19, 21.

Ի 35, ԻԱ 36

ԱՐԻՄԱԹԻՍ

յԱրիմաթեայ քաղաքէ ԻԳ 51

ԱՐԻՒՆ

արիւն, ու., ԺԱ 50

գարիւնն ժԳ 1

ցարիւնն ժԱ 51

արեան, ս., Ը 43, 44. ԻԲ 44

յարեանն ժԱ 51

արեամբ ԻԲ 20

ԱՐԾԱԹ

արծաթ, հ., ԻԲ 5, Թ 3

գարծաթն ժԹ 15, 23

ԱՐԾԱԹԱՍԷՐ, ան.

արծաթասէրք, վ., ԺԶ 14

ԱՐԾՈՒԻ, գ.

արծուիք ժԷ 37

ԱՐԿԱՆԵՆ՝, «նետել, գցել»

ոչ . . . արկանէ Թ 62

արկանէին ԻԱ 1

արկ ժԳ 19, ԻԱ 2-4, ԻԳ 11

արկին ժԹ 35, ԻԱ 4, ԻԳ 34

արկանիցէ ժԲ 58, ԺԴ 29

արկից ժԳ 8

արկցուք Ե 5

ա՛րկ Դ 9

արկէ՛ք Ե 4

արկեալ էր ԻԳ 25

արկանել ժԲ 5, 49. Ի 19

արկեալ ԻԳ 25

ԱՐԿԱՆԵՆ՝, «խնայարկել»

խուսկ արկանել, ան., Ա 9

ԱՐԿԱՆԵՆ՝, «նետուկ լցնել»

ոչ . . . արկանէ Ե 37

արկեալ ժ 34

ԱՐԿԱՆԵՆ՝, «հաց դնել առաջը»

արկանել, ան., Թ 16

ԱՐԿԱՆԵՆ՝, «կարկատամ գցել»

ոչ . . . արկանէ Ե 36

ԱՐԿԱՆԵՆԻ՝, ան., կր., «նետուկիք»

արկանելի, վ., ԺԲ 28

ԱՐԿԱՆԵՆԻ՝, ան., կր., «լցուկիք»

արկանելի, վ., Ե 38

ԱՐԿԱՆԵՆ Ի ԲԱՆՏ

արկանիցէ Ի բանտ ժԲ 58

ԱՐԿԱՆԵՆ ՀԻՄՆ

արկանիցէ Հիմն ժԴ 29

ԱՐԿԱՆԵՆ ԶԵՌՆ Զ-

ոչ . . . արկանէ ձեռն գ- + գծ., Թ 62

ԱՐԿԱՆԵՆ ԶԵՌՍ Ի

արկանել Ի նա ձեռս Ի 19

ԱՐԿԱՆԵՆ ՎԻՃԱԿՍ

արկին վիճակս ԻԳ 34

ԱՐԿԱՆԻՄ, կր., «նետուկ»

արկանի Գ 9

ԱՐԿԵԱՆ՝, տ. ԱՐԿԱՆԵՆ՝

ԱՐԿԵԱՆ՝, տ. ԱՐԿԱՆԵՆ՝

ԱՐՀԱՄԱՐՀԵՆ

արհամարհեաց ԻԳ 11

արհամարհիցէ ժԶ 13

արհաւիրք

ԱՐՀԱԻՐԻՔ, անեզ.
արհաւիրք ԻԱ 11

ԱՐՁԱԿԵԼ

արձակես Բ 29
արձակէ ժՁ 18
ո՞չ արձակէ ժԳ 15
արձակեաց Ա 53, Ը 38, ԺԴ 4, ԻԳ 25
արձակեցին Ի 10
(չ-)արձակեցէք ԻԲ 68
արձակեցից ԻԳ 16, 22
արձակեցես ժՁ 27
արձակես՝ Թ 12, ԻԳ 18
արձակեցէ՛ք Ձ 37
արձակել Դ 19, ԺԳ 16. ԻԳ 17, 20

ԱՐՁԱԿԵԱԼ, կր., տ. ԱՐՁԱԿԻՄ

ԱՐՁԱԿԻՄ, կր.

արձակիցիք Ձ 37
արձակեալ ես ժԳ 12
արձակեալ ժԳ 12
զարձակեալն, գ., ժՁ 18

ԱՐՄ

առ արմին, նգ., Գ 9

ԱՐՄԱՏ

արմատս Ը 13

ԱՐՈՒ, գ.

արու, ու., Բ 23

ԱՐՏԱՍՈՒՔ, անեզ.

արտասուաւք է 44
արտասուաւքն է 38

ԱՐՏԱՔԻՆ, գ.

զարտաքին ժԱ 39
զարտաքինն ժԱ 40

ԱՐՏԱՔՈԹ՝, մկ., նգ.

արտաքոյ, ետ., Ա 10, Ը 20, ԺԳ 25

ԱՐՏԱՔՈԹ՞, նխք.

արտաքոյ Դ 29
արտաքոյ քան գ-, ժԳ 33

ԱՐՏԱՔՍ, մկ., → ետ.

արտաքս Ը 54, ԺԴ 35, ԺԵ 28, Ի 12, ԻԲ 62
արտաքս քան Ի 15

աւար

ԱՐՏԵՒԱՆ

յարտեւան Դ 29

ԱՐՏՈՐԱՅ, գ.

ընդ արտորայսն Ձ 1

ԱՐՓԱՔՍԱԴ

Արփաքսադայն, փխ. ս., Գ 36

ԱՐՔԱՅ

արքայն ԻԳ 38
արքայի, ս., Ա 5

ԱՐՔԱՅՈՒԹԻՒՆ (Աստուծոյ)

արքայութիւն ժ 9, 11. ժԱ 20, ԺԳ 18,
ժՁ 16, ԺԵ 21, ԺԸ 16, ԺԹ 11, ԻԱ 31,
ԻԲ 18

արքայութիւնն, ու., Ձ 20, ԺԵ 20²
զարքայութիւն Ը 1. ԺԲ 31, 32. ԺԳ 20,
ԺԸ 17, ԻԲ 29

զարքայութիւնն Դ 44. Թ 2, 27, 60

յարքայութիւն ժԸ 24, 25

արքայութեան, ս., Ը 10, Թ 11, ԺԸ 29

արքայութեան, տր., Թ 62, ԻԳ 51

յարքայութեան է 28. ԺԳ 28, 29. ԺԴ 15.
ԻԲ 16, 30

արքայութեամբ ԻԳ 42

ԱՐՔՈՒՆԻՔ, անեզ.

յարքունիս, նգ., է 25

ԱՒԱԶԱԿ

աւազակի՞, ս., ԻԲ 52
աւազակաց, ս., ժ 30, ԺԹ 46
աւազակացն, ս., ժ 36

ԱՒԱՆԴԵԼ

աւանդեմ ԻԳ 46
աւանդեցին Ա 2

ԱՒԱՆԴԻՄ, կր.

աւանդեցաւ ժԲ 48

ԱՒԱՍԻԿ

աւասիկ + ու., ԻԲ 21
աւասիկ + կատ., է 45
կորնչիմք աւասիկ Ը 24

ԱՒԱՐ

զաւար ժԱ 22

աւգնել

ԱԻԳՆԵԼ, չ.

աւգնեցէ ժ 40
աւգնել Ե 7

ԱԻԳՈՍՏՈՍ

յԱւգոստոս կայսերէ Բ 1

ԱԻԳՈՒՏ, գ.

աւգուտ, ու., Թ 25

ԱԻԳՈՒՏ է, միդ.

զի՞նչ աւգուտ է Թ 25

ԱԻԵԼ, գ.

աւել, հ., ԺԵ 8
Տ. ԱԾԵԼ՝

ԱԻԵԼԻ՛, մկ.

աւելի քան գ-, նխ., Գ 13, ԻԱ 3
աւելի քան գ-, ետ., Թ 13

ԱԻԵԼԻ՞, անծ.

աւելի, նխ., ԺԲ 4, Ի 47

ԱԻԵՏԱՐԱՆ

Աւետարան, վերնագրում

ԱԻԵՏԱՐԱՆԵԼ՝, ն.

աւետարանեմ Բ 10
աւետարանէր Գ 18, Ը 1
աւետարանել Ա 19. Դ 18, 44

ԱԻԵՏԱՐԱՆԵԼ՞, չ.

աւետարանէր Ի 1
աւետարանէին Թ 6

ԱԻԵՏԱՐԱՆԻՄ, կր.

աւետարանի ժՁ 16
աւետարանին է 22

ԱԻԵՏԻՔ, անեզ.

զաւետիս ԻԴ 49

ԱԻԵՐ, գ.

աւեր, ու., ԻԱ 20

ԱԻԵՐԻՄ, կր.

աւերի ժԱ 17

ԱԻԾԱՆԵԼ

աւծանէր է 38
ոչ աւծեր է 46
աւծ Դ 18, է 46

ԱԻԾԱՆԻՄ, կր.

Աւծեալ, գ., ու., Բ 11
զԱւծեալն, գ., Բ 26

ԱԻԾԵԱԼ, տ. ԱԻԾԱՆԻՄ

աւրէն է

ԱԻՁ

ա՞ւձ, հ., ժԱ 11
զաւձս ժ 19

ԱԻՂԻ

աւղի, հ., 15

ԱԻՏԱՐ, գ.

յաւտարին ժՁ 12

ԱԻԹ

աւր ու., ժԳ 14, ԻԲ 7, ԻԴ 21
աւրն, ու., Թ 12, ԻԱ 34, ԻԳ 54
աւրս, ուղ., ԻԴ 29
յաւր Ա 80
յաւրն ժԵ 27
մինչեւ զաւրն Ա 20
աւուր, ս., Բ 44
ի . . . աւուր ժԳ 31, 33. ԻԴ 13
յաւուր Ձ 23, ԺԲ 46, ԺԳ 14, ԺԴ 5, ԻԳ 12,
ԻԴ 46

յ . . . աւուր Թ 22, ԺԳ 32. ԺԵ 29, 31.
ԺԸ 33, ԻԴ 7

յաւուրն Ա 59. ԺԵ 24, 30

յաւուրս ժԹ 42

աւուրք Ա 23. Բ 6, 21, 22. Ե 35, Թ 28,
ԺԵ 22, ԺԹ 43. ԻԱ 6, 22. ԻԳ 29

աւուրս Դ 2

գ- . . . աւուրս Ա 75

զաւուրս Բ 43

ընդ աւուրսն ընդ այնոսիկ, նգ., Բ 1, Ձ 12

յաւուրս, նգ., Ա 5, 25. Դ 25, ԺԵ 26

յաւուրսն, նգ., Ա 39, Դ 2, Ե 35, Թ 36.
ԺԵ 26, 28. ԻԱ 23, ԻԳ 7

յաւուրսս, նգ., ԻԴ 18

աւուրք, ս., Բ 46, Ե 17, Ը 22, Թ 51, ԺԵ 13

աւուրքն, ս., Ա 8, 24. Ի 1

յաւուրքն ժԵ 22

զաւուրքք Ա 7, 18. Բ 36

ԱԻՐ ԲԱՂԱՐՁԱԿԵՐԱՑ

աւր (ու.) բաղարջակերացն ԻԲ 7

ԱԻՐԷՆ, տ. եւ ԱԻՐԷՆՔ

աւրէն, ու., Ձ 2, 4. ԻԲ 7
ըստ աւրինի Ա 9
տ. ԱԻՐԷՆ է

ԱԻՐԷՆ է, միդ.

չէ աւրէն Ձ 2
աւրէն էր ԻԲ 7
ոչ էր աւրէն Ձ 4

աւրէնք

բազում¹

ԱՒՐԷՆՔ, տ. եւ ԱՒՐԷՆ

աւրէնքն ժՁ 16

աւրինացն, ս., Բ 27, Ե 17

յաւրէնս, նգ., Բ 23, 24. ժ 26

յաւրէնսն, նգ., ԻԴ 44

ըստ աւրինացն, տր., Բ 22, 39

յաւրինացն ժՁ 17

ԱՒՐԸՍՏԱՐԷ, գ.

զաւրըստաւրէն ժԱ 3

ԱՒՐԻՆԱԿ

ըստ . . . աւրինակի, տր., Ձ 23, ժէ 30

ԱՒՐԻՆԱԿԱՆ, գ.

աւրինական, ու., ժ 25

աւրինականքն է 30

աւրինականացդ, տր., ժԱ 46, 52

յաւրինականացն ժԱ 45

ԱՒՐԻՆԱԽՈՐ, գ.

ցաւրինաւորսն (= տր.) ժԴ 3

ԱՒՐՀՆԵԱԼ, տ. ԱՒՐՀՆԻՄ

ԱՒՐՀՆԵԼ

աւրհնէր Ա 64

աւրհնէին Բ 13, 20. ԻԴ 53

աւրհնեաց Բ 28, 34. Թ 16. ԻԴ 30, 50

աւրհնեցէ՛ք Ձ 28

աւրհնել ժԹ 37

յաւրհնելն, նգ., ԻԴ 51

ԱՒՐՀՆԻՄ, կր.

աւրհնեալ եւ Ա 42

աւրհնեալ է Ա 42

աւրհնեալ (է) Ա 68, ժԹ 38

աւրհնեալ Ա 42², 68. ժԳ 35, ժԹ 38

ԱՒՐՀՆՈՒԹԻՆ

աւրհնութիւն, հ., ժԼ 43

ԱՒՐ ՇԱԲԱԹՈՒ

յաւուր շաբաթու Դ 16, ժԴ 5

ԱՓ

ընդ ափ Ձ 1

Բ

ԲԱԶՄԱԿԱՆ, գ.

ի բազմականացն ժԴ 15

ԲԱԶՄԱՊԱՏԻԿ, մկ.

բազմապատիկ, ետ., ժԼ 30

ԲԱԶՄԵԱԼ, տ. ԲԱԶՄԻՄ

ԲԱԶՄԵՑՈՒՑԱՆԵԼ

բազմեցուցին Թ 15

բազմեցուցէ ժԲ 37

բազմեցուցէ՛ք Թ 14

ԲԱԶՄԵՑՈՒՑԱՆԵԼ ԴԱՍՍ ԴԱՍՍ

բազմեցուցէ՛ք . . . դասս դասս Թ 14

ԲԱԶՄԻՄ, չ.

բազմեցաւ է 36, ժԱ 37, ԻԲ 14

մի՛ բազմիցիս ժԴ 8

բազմեցին ժԳ 29

բազմեա՛ց ժէ 7

բազմեա՛լիս ժԴ 10

բազմեալ է է 37

բազմեալ էին է 49

էին բազմեալ Ե 29

ի բազմելն, նգ., ԻԴ 30

բազմեալ Ե 29. է 37, 49

բազմեալն, գ., ու., ԻԲ 27²

ԲԱԶՄՈՒԹԻՆ

բազմութիւն, ու., Ա 10, Բ 13, Ե 6, Ձ 17,

ժԹ 37, ԻԳ 27

բազմութիւնն, ու., Ը 37, ԻԳ 1

բազմութեանն, ս., Ը 19

ի բազմութենէն ժԹ 3

բազմութեամբն ԻԳ 18

ԲԱԶՈՒԿ

բազկաւ Ա 51

ԲԱԶՈՒՄ, ած.

1. Նիւ., բազում Բ 35. Դ 25, 27. Գ 18, Ը 4,

27, 29. ժ 24, 40, 41. ժԱ 53.

ժԲ 7, 19. ժԵ 13, ժԼ 4, ԻԲ 65,

ԻԳ 8²

2. Նտ., բազում Ե 29, Ձ 19. է 11, 12.

Թ 37, ժԲ 47

բազումք Ե 15, է 47. Ը 3, 30. ժԴ 25

բազումս Ի 9

բազմաց, ս., Ը 32

բազմաց, տր., է 21, ժԲ 19

գ- . . . բազմաւք Բ 36

բազմաւք ԻԱ 27, ԻԳ 9

3. Վ., բազում Ձ 23, 35. ժ 2

բազում²

բան

ԲԱԶՈՒՄ, գ.

զբազումն է 43

ի բազմին ժՁ 10²

բազումք Ա 1, 14. ժԳ 24, ԻԱ 8

զբազումս Ա 16, է 21, ժԴ 16, ժԼ 9

բազմաց, ս., Բ 34, ԻԲ 19

ի բազմաց Դ 42

ԲԱԶՈՒՄ, մկ., նիւ.

բազում ժԲ 48

բազումս Թ 22, ժէ 25

ԲԱԶՈՒՄ ԱՆԳԱՄ, ետ. մկ.

լսէր բազում անգամ ԻԳ 8

ԲԱԶՈՒՄ ԻՆՁ, դ.

այլ բազում ինչ, հ., ԻԲ 65

զբազում իւրք ժ 41

ԲԱԶՈՒՄՍ, մկ., տ. ԲԱԶՈՒՄ

ԲԱԺԱԿ

բաժակ, ու., ԻԲ 20

բաժակ, հ., ԻԲ 17

զբաժակն ԻԲ 20

զբաժակ-ս ԻԲ 42

բաժակին, ս. ժԱ 39

ԲԱԺԱՆԱՐԱՐ, գ.

բաժանարար, հ., ժԲ 14

ԲԱԺԱՆԵԱԼ, տ. ԲԱԺԱՆԻՄ

ԲԱԺԱՆԵԼ

բաժանեաց ժԵ 12

բաժանեցէ՛ք ԻԲ 17

բաժանել ժԲ 13

ի բաժանել, նգ., ԻԳ 34

ԲԱԺԱՆԻՄ, կր.

բաժանեցաւ ժԱ 18

բաժանեցի ժԲ 53

եղիցին . . . բաժանեալք ժԲ 52

բաժանեալ, ետ. ած., ժԱ 17²

բաժանեալք, վ., ժԲ 52

ԲԱԺԻՆ

բաժին, հ., ժԵ 12

բաժինս ժԲ 51

ԲԱԽԵԼ, չ., ն.

բախէ ժԱ 10

բախէին, ն., ԻԳ 48

բախեաց (տպ. բաղխեաց), Ձ 48, 49

բախիցէ, չ., ժԲ 36

բախեցէ՛ք, չ., ժԱ 9

բախել, ն., ժԳ 25

ԲԱՂԱՐՁԱԿԵՐՔ, անեզ.

բաղարջակերացն, ս., ԻԲ 1, 7

ԲԱՂԽԵԼ, տ. ԲԱԽԵԼ

ԲԱՃԿՈՆ

զբաճկոն Ձ 29

ԲԱՅՑ, շղ.

բայց Գ 9, 16, 19. Դ 26, 27. Ե 5, 21. Ձ 4,

24, 35. է 28. Ը 10, 11, 51. Թ 13, 27,

61. ժ 11, 14, 20, 42. ժԱ 22, 29, 41.

ժԲ 4, 10, 31, 39. ժԳ 33, 35. ժՁ 30.

ժէ 1, 18, 25. ժԼ 19. ժԹ 27, 42. ԻԱ 4,

12, 23. ԻԲ 2, 16, 21, 27, 37, 42, 69.

ԻԴ 1, 12, 24

ԲԱՅՑ ԱՂԷ՛

բայց աղէ՛ + հ., ժԱ 41

ԲԱՅՑ ԵԹԷ

բայց եթէ Թ 13

ԲԱՅՑ ՄԻ

բայց մի ժԼ 19

ԲԱՅՑ ՄԻԱՅՆ, նիւ.

բայց միայն Դ 26, 27. Ե 21, Ձ 4, ժէ 18

ԲԱՆ

բան, ու., Ա 37, Գ 2, Դ 32

բանն, ու., Ե 15, Ը 11, ժԼ 34

բան-ս, ու., Բ 15, Դ 36

բան, հ., ժԲ 10, Ի 3

զբանն Բ 50, Ե 1. Ը 12-15, 21. Թ 45,

ժԱ 28, ԻԲ 61

բանին, ս., Ա 2, Բ 17

բանիդ, ս., Ե 5

բանին, ս., Թ 45

ըստ բանի, տր., Ա 38, Բ 29

բանիւ Դ 4, է 7

բանք ԻԱ 33, ԻԴ 44

բանքդ ԻԴ 17

բանքն ԻԴ 11

բանքս Ա 65

բանս ժԱ 54, ԻԲ 4

բանալ¹

Բարթոլոմեոս

զբանս Բ 19. 2 47, 49. Թ 26, 44. Ժ 39
 Գ . . . բանս է 1, ԺԱ 45
 զբանս Բ 51, ԻԴ 8
 ընդ բանս Դ 22
 ընդ բանս Ա 29
 բանից, ս., Թ 28
 բանից, ս., Ա 4. Բ 18, 33
 բանից, տր., Ա 20
 բանիւք Ի 20, 26. ԻԳ 9, ԻԴ 19
 տ. ԴՆԵԼ ԲԱՆՍ ԸՆԴ

ԲԱՆԱԼ¹, և., «բացել, բանալ»
 բանայ Բ 23
 եբաց Դ 17, ԻԴ 45
 բանայցեն ԺԲ 36
 բա՛ց ԺԳ 25

ԲԱՆԱԼ², և., «բացատրել»
 բանայր ԻԴ 32

ԲԱՆԱԼ³, կր., «բացուել»
 բացաւ Ա 64
 բացան ԻԴ 31
 բացցի ԺԱ 9, 10
 բացցին ԺԸ 41
 բանալ Գ 21

ԲԱՆԱԼ ԶԱՐԳԱՆԴ
 բանայ զարգանդ Բ 23

ԲԱՆԱԼ ԶՄԻՏՍ
 եբաց զմիտս ԻԴ 45

ԲԱՆՋԱՐ
 Գ . . . բանջար ԺԱ 42

ԲԱՆՏ
 Ի բանտ ԺԲ 58, ԻԲ 33. ԻԳ 19, 25
 Ի բանտի Գ 20
 Ի բանտս → 12
 տ. ԱՐԿԱՆԵԼ Ի ԲԱՆՏ, ԴՆԵԼ Ի ԲԱՆՏԻ

ԲԱՇՆԵԼ
 բաշխեցէ ԺԱ 22

ԲԱՌՆԱԼ¹, և.
 բառնամ ԺԹ 22
 բառնաս ԺԹ 21
 ոչ բառնայ ԺԴ 27
 բառնայք ԺԱ 46
 եբարձ ԺԱ 27

բարձին Թ 17, ԺԷ 13
 բարձցէ ԻԲ 36
 բարձցեն Դ 11
 բա՛րձ ԻԳ 18
 մի՛ բառնայք Ժ 4
 մի՛ . . . բառնայք Թ 3
 բառնալ Ա 25, Գ 16
 բարձեալ, ետ. ան., ԻԲ 10
 բարձեալն, դբ., է 14

ԲԱՌՆԱԼ², կր.
 բարձցի Ե 35, Ը 18, ԺԹ 26
 ոչ բարձցի Ժ 42

ԲԱՐԱԲԱՒ
 զԲարաբբա ԻԳ 18
 զԲարաբբայն ԻԳ 25

ԲԱՐԲԱՌ
 բարբառոյ, ս., Գ 4
 բարբառոյն, ս., Թ 36
 Ե . . . բարբառոյ ԻԱ 25
 բարբառք ԻԳ 23

ԲԱՐԲԱՌԻՄ, չ.
 բարբառեցաւ Ը 55

ԲԱՐԵԳՈՐԾ, ան.
 բարեգործ, ետ., ԻԳ 50

ԲԱՐԵԿԱՄ
 բարեկամ, ու., ԺԱ 5, 6. է 34
 բարեկամ, ու. - կոչ., ԺԱ 5, ԺԴ 10
 բարեկամք ԻԳ 12
 բարեկամս է 6, ԺԶ 9
 զբարեկամս ԺԴ 12. ԺԵ 6, 9
 ընդ բարեկամս ԺԵ 29
 Ի բարեկամաց ԻԱ 16

ԲԱՐԵԿԱՄՈՒԹԻՒՆ
 բարեկամութեանն, ս., ԺԱ 8

ԲԱՐԵՐԱՐ
 բարերարք, վ., ԻԲ 25
 բարերարաց, տր., 2 33

ԲԱՐԹՈՂՈՄԷՈՍ
 զԲարթոլոմեոս 2 14

բարի¹բաց²

ԲԱՐԻ¹, ան.
 1. Նխ., բարի 2 45
 բարի² 2 9
 2. Ետ., բարի 2 43², 45. Ը 8, Ժ 42. ԺԸ 18,
 19. ԺԹ 17
 3. Վ., բարի ԺԸ 19

ԲԱՐԻ², գ.
 բարի, հ., 2 26, 27, 33, 35
 զբարի 2 45

ԲԱՐԻ ԱՌՆԵԼ
 բարի առնէք 2 33
 բարի արարէ՛ք 2 27, 35

ԲԱՐԻ ԱՍԵԼ
 բարի ասիցեն 2 26

ԲԱՐԻՔ, գ.
 բարիս ԺԱ 13
 զբարիս ԺԶ 25

ԲԱՐԿԱՆԱԼ
 բարկացաւ ԺԵ 28
 բարկացեալ ԺԴ 21

ԲԱՐԿԱՑԵԱԼ, տ. ԲԱՐԿԱՆԱԼ

ԲԱՐԿՈՒԹԻՒՆ
 բարկութիւն, ու., ԻԱ 23
 Ի բարկութենէն Գ 7
 բարկութեամբ Դ 28

ԲԱՐՁ, գ.
 Ե . . . բարձին ԺԴ 8

ԲԱՐՁԱԿԻՑ, գ.
 բարձակցացն, ս., ԺԴ 10

ԲԱՐՁԱԹ, կր. բ., տ. ԲԱՌՆԱԼ²
 ԲԱՐՁԵԱԼ, տ. ԲԱՌՆԱԼ¹

ԲԱՐՁԵՐԷՑ, գ.
 զբարձերէցս Ի 46

ԲԱՐՁԸՆՏԻՐ, ան.
 բարձընտիր, վ. ԺԴ 7

ԲԱՐՁԸՆՏԻՐ ԼԻՆԻՄ
 բարձընտիր Լինէին ԺԴ 7

ԲԱՐՁԻ, և. բ., տ. ԲԱՌՆԱԼ¹

ԲԱՐՁՈՒՆՔ, գ.
 Ի բարձունս, նգ., Բ 14, ԺԹ 38
 Ի բարձանց Ա 78, ԻԴ 49

ԲԱՐՁՐ, ան.
 բարձր, ետ., Դ 5
 բարձր, վ., ԺԶ 15
 ԲԱՐՁՐԱԳԱՀ, գ.
 զբարձրագահս ԺԱ 43

ԲԱՐՁՐԱՆԱԼ, չ.
 բարձրացի ԺԴ 11, ԺԸ 14
 բարձրացեալ ես Ժ 15
 բարձրացեալ Ժ 15

ԲԱՐՁՐԱՑԵԱԼ, տ. ԲԱՐՁՐԱՆԱԼ
 ԲԱՐՁՐԱՑՈՒՑԱՆԵԼ
 բարձրացուցանէ ԺԴ 11, ԺԸ 14
 բարձրացոյց Ա 52
 բարձրացուա՛լիք ԻԱ 28

ԲԱՐՁՐԵԱԼ¹, ան.
 բարձրելոյ, ետ., ս., Ը 28

ԲԱՐՁՐԵԱԼ², գ.
 Բարձրելոյ, ս., Ա 32, 76. 2 35
 Բարձրելոյն, ս., Ա 35

ԲԱՐՈՒԹԻՒՆ
 Ի բարութենէ է 16
 բարութեամբ Ա 53
 բարութիւնս ԺԲ 19
 Գ . . . բարութիւնս ԺԲ 18

ԲԱՐԻՈՒՔ¹, ան.
 1. Նխ., բարուք Ը 15
 2. Ետ., բարուք Գ 9, 2 38
 3. Վ., բարուք Թ 33, ԺԴ 34
 տ. ԲԱՐԻՈՒՔ է

ԲԱՐԻՈՒՔ², մկ.
 բարուք, նխ., Ի 39

ԲԱՐԻՈՒՔ է, միդ.
 բարուք է Թ 33

ԲԱՑ¹, «դաշտ»
 Ի բացի ԺԲ 28

ԲԱՑ², մկ., նխ., «հեռու»
 Ի բաց → Ե 8, ԺԲ 20, ԻԲ 50
 Ի բաց, նգ., Դ 13, ԺԴ 27, ԺԶ 4
 Տ. Ի ԲԱՑ:

բացառություն

ԲԼՈՐ

ԲԱՑԱԻԹԵԱԳ, ած.

բացառություն, հտ., Բ 8

ԲԱԻԱԿԱՆՆ՝, ած., «բաւարար»

1. Նխ., բաւական Բ 13
2. Վ., բաւական ԻԲ 38

ԲԱԻԱԿԱՆՆ՝, ած., «արժանի»

բաւական, վ., Գ 16, է 6

ԲԱԻԱԿԱՆՆ՝, ած., «կարող»

բաւական, վ., ԺԲ 26

ԲԱԻԱԿԱՆՆ՝, մկ., «բաւականացալի»

բաւական, հտ., ԺԴ 28

ԲԵԹԱՆԻԱ

ի Բեթանիա → ԺԹ 29, ԻԴ 50

ԲԵԹՂԵՂԵՄ

Բեթղեզեմ, ու., Բ 4

մինչեւ ԳԲԵԹՂԵՂԵՄ Բ 15

Բեթսայիդա

Բեթսայիդա, ու., Թ 10

Բեթսայիդա՝ (տայ. Բեթսայիդա), ու.-կոչ., Ժ 13

ԲԵԹՓԱԳԷ

ի Բեթփագէ → ԺԹ 29

ԲԵԿԱՆԵԼ

եքեկ Թ 16, ԻԲ 19, ԻԴ 30

ԲԵԿԱՆԻՄ, կր.

ի բեկանել, նգ., ԻԴ 35

զբեկեալս, գ., Դ 18

ԲԵԿԵԱԼ, տ. ԲԵԿԱՆԻՄ

ԲԵՂԵՁ

բեհեզս ԺՁ 19

ԲԵՌՆ

բեռինս ԺԱ 46

ի բեռինսն → ԺԱ 46

ԲԵՐ, գ.

ի բերոյ ԻԲ 18

ԲԵՐԱՆ

բերան, ու., Ա 64, Ձ 45

բերան, հ., ԻԱ 15

ի բերանոյ Դ 22, ԺԱ 54, ԺԹ 22, ԻԲ 71

բերանով Ա 70

ԲԵՐԵԱԼ, տ. ԲԵՐԵԼ

ԲԵՐԵԼ

բերէին Դ 41, Ե 18

բերին ԻԴ 1

բերել ԻԳ 26

բերեալ է 37

ԲԵՐԿՐԵԱԼ, տ. ԲԵՐԿՐԻՄ

ԲԵՐԿՐԻՄ, չ.

բերկրեալդ, գ., ու.-կոչ., Ա 28

ԲԷԵՂՁԵԲՈՒՂ

Բէեղզեբուղաւ ԺԱ 15, 18, 19

ԲԺԻՇԿ

բժիշկ, ու.-կոչ., Դ 23

բժիշկը Ե 31

ԲԺՇԿԵԱԼ, տ. ԲԺՇԿԻՄ

ԲԺՇԿԵԼ

բժշկէր Դ 41, Ձ 19, Թ 11

բժշկէին Թ 6

բժշկեաց է 21, Թ 43, ԺԳ 14, ԺԴ 4, ԻԲ 51

բժշկիցէ՞ Ձ 7

բժշկեսջիք Ժ 9

բժշկես՝ Դ 23

բժշկել Դ 18, Թ 1, 2, ԺԴ 3

ի բժշկել, նգ., Ե 17

ԲԺՇԿԻՄ, կր.

բժշկէին Ձ 18

բժշկեցաւ Ը 47, Ժէ 15

բժշկեսցի է 7

բժշկեցարո՛ւք ԺԳ 14

բժշկեալ էին Ը 2

բժշկել Ե 15, Ձ 18, Ը 43

բժշկեալ, հտ. ած., է 10

բժշկեալ Ը 2

ԲԺՇԿՈՒԹԻՒՆ

բժշկութեան, ս., Թ 11

բժշկութիւնս ԺԳ 32

ԲԻՐ

բրաւք ԻԲ 52

ԲԻՐԱՆՈՐ, գ.

բիրաւորաց, ս., ԺԲ 1

ԲԼՈՒՐ

բլուրք Գ 5

բլրոց, տր., ԻԳ 30

ԲԻՆԵԼ

Գալիլեացի

ԲԻՆԵԼ, տ. ԲՂԻՆԵԼ

ԲԻՆՈՒՄՆ, տ. ԲՂԻՆՈՒՄՆ

ԲՂԻՆԵԼ, չ.

բղխէ Ձ 45²

ԲՂԻՆՈՒՄՆ

բղխումն, ու., Ը 44

ԲՆԱԿԵԱԼ, տ. ԲՆԱԿԵԼ

ԲՆԱԿԵԼ, չ.

բնակէ ԺԱ 26

բնակեալ են ԺԳ 4, ԻԱ 35

ոչ . . . բնակեալ (էր) Ը 27

բնակեալ էին Ա 65, ԺԳ 19

բնակեալ Ա 65, Ը 27. ԺԳ 4, 19. ԻԱ 35

ԲՆԱԽ, մկ.

բնաւ, նխ., ԻԳ 53

ԲՆԻՈՆ

գ . . . բնիոնն ԺԲ 59

ԲՈՈՍ

Բոոսայն, փխ. ս., Գ 32

ԲՈՐԲՈՔԻՄ, չ.

բորբոքէր ԺԲ 49

ԲՈՐՈՏ՝, ած.

բորոտ, հտ., Ժէ 12

ԲՈՐՈՏ՝, գ.

բորոտք Դ 27, է 22

ԲՈՐՈՏՈՒԹԻՒՆ

բորոտութիւնն Ե 13

բորոտութեամբ Ե 12

ԲՈՒՌՆ, գ., տ. ԲՈՒՌՆ ՀԱՐԿԱՆԵԼ

բուռն, հ., ԺԴ 4

ԲՈՒՌՆ ՀԱՐԿԱՆԵԼ, չ.

բուռն հարեալ ԺԴ 4

ԲՈՒՍԱՆԻՄ, չ.

ընդ բուսանելն, նգ., Ը 6

բուսեալ Ը 7, 8

ԲՈՒՍԵԱԼ, տ. ԲՈՒՍԱՆԻՄ

ԲՈՒՍԱԲԱՐԵԼ, ն.

բոնաբարէ ԺՁ 16

ԲՈՒՍԱԴԱՏԵԼ, ն.

բոնադատեցին ԻԴ 29

ԲՐԵԼ

բրեցից ԺԳ 8

Գ

ԳԱԲՐԻԷԼ

Գաբրիէլ, ու., Ա 19, 26

ԳԱԳԱԹՆ

Գաղաթն, ու., ԻԳ 33

ԳԱԼ, տ. ԷՆԵԿԻ

գաւ ԺԳ 7

գայ Գ 16, Ձ 47, է 8. Ը 12, 49. ԺԱ 25. ԺԲ

39, 40, 54. ԺԴ 26, ԺԹ 38

ոչ . . . գայ ԺԴ 27, Ժէ 20

գայր ԺԵ 25, ԺԸ 3, ԻԳ 26

գային ԺՁ 21

գայցես ԻԳ 42

գայցէ Թ 26, ԺԲ 36. ԺԴ 10, 31. Ժէ 1, 20.

Ի 16

գայցեն ԻԱ 8

մի՛ . . . գայցեն ԺՁ 28

գալոցն ես է 19, 20

գալոց է Գ 7

գալոցն է ԺԸ 30

գալ Գ 22, Ե 7, Թ 23, ԺԴ 20, ԺԸ 16

չգալ Ժէ 1

ի գալ, նգ., ԺԲ 45

գալոյ, տր., է 7

գալոց, դբ., Գ 7

գալոցն դբ., է 19, 20. ԺԸ 30

ԳԱԼ ՁԿՆԻ, տ. ԷՆԵԿԻ ՁԿՆԻ

ոչ . . . գայ զկնի իմ ԺԴ 27

զկնի իմ գալ Թ 23

ԳԱԼԻԼԵԱ

ի Գալիլեա → Բ 39, Դ 14

ի Գալիլեա, նգ., ԻԴ 6

Գալիլեայ, ս., Ը 26

գալիլէէ ԻԳ 6

ի Գալիլէէ Բ 4. ԻԳ 5, 49, 55

ԳԱԼԻԼԵԱՅԻ, գ.

Գալիլեացի, ու., ԻԲ 59

Գալիլեացի՞, ու., ԻԳ 6

գալ է վերայ

գերեզման

Գալիլեացիք ժԳ 2
 Գ... Գալիլեացիս ժԳ 2
 Գալիլեացւոց, ս., Ա 26, Գ 1. Դ 31, 45.
 Ե 17, Ժէ 11
 Գալիլեացւոցն, ս., ժԳ 1

ԳԱԼ Ի ՎԵՐԱՅ
 գայցէ է վերայ ժԳ 31

ԳԱԼՈՅ, տ. ԳԱԼ

ԳԱԼՈՒՍՏ
 Ի... գալստեան ժ 35

ԳԱՀ
 Ի գահէ անտի Ը 33

ԳԱՀԱՎԷԺ, ան., տ. ԳԱՀԱՎԷԺ ԱՌՆԵԼ

ԳԱՀԱՎԷԺ ԱՌՆԵԼ
 գահավէժ առնել Դ 29

ԳԱՀՏՆԻ, ան.
 գաղտնի, ետ., Ը 17
 գաղտնի, վ., ժԲ 2

ԳԱՅԹԱԿՂԵՑՈՒՑԱՆԵԼ
 գայթակղ եցուցանէ ժէ 2

ԳԱՅԹԱԿՂԻՄ, չ.
 ոչ գայթակղիցի է 23

ԳԱՅԹԱԿՂՈՒԹԻՒՆ
 գայթակղութեան, տր., ժէ 1

ԳԱՅԼ
 գայլոց, ս., ժ 3

ԳԱՆ, գ.
 արբցէ գան ժԲ 47, 48
 գան հարին Ի 10, 11
 գանի, տր., ժԲ 48

ԳԱՆ ՀԱՐԿԱՆԵԼ, և.
 գան հարին Ի 10, 11

ԳԱՆԶ
 գանձն, ու., ժԲ 34
 գանձ, հ., ժԲ 33
 գանձս ժԸ 22
 Ի... գանձուց Զ 45

ԳԱՆՁԱՆԱԿ
 Ի գանձանակն ԻԱ 1

ԳԱՆՁԵԼ, և.
 գանձէ ժԲ 21

ԳԱՌՆ
 զգառինս ժ 3

ԳԱՌԱՋԱՆ
 գաւազան, հ., Թ 3

ԳԱՌԱՌ
 գաւառին, ս., Դ 14
 Ի... գաւառի Դ 23
 զգաւառան Դ 37
 Ի գաւառան, ևգ., ԻԱ 21

ԳԱՌԻԹ
 գաւթին, ս., ԻԲ 55

ԳԱՌՍԱՆԱԼ, չ.
 գաւառացեալ էր Զ 6, 8
 գաւառացեալ Զ 6, 8

ԳԱՌՍԱՑԵԱԼ, տ. ԳԱՌՍԱՆԱԼ

ԳԱՌՏԻ
 գաւտի, հ., ժէ 8, ժԲ 37
 գաւտիք ժԲ 35

ԳԱՌՏԻ ԱԾԵԼ
 գաւտի անել ժէ 8
 գաւտի... անցէ ժԲ 37

ԳԵՀԵՆ
 Ի գեհեն ժԲ 5

ԳԵՂ, տ. ԳԵՂԻՂ

ԳԵՂԵՑԻԿ, ան.
 գեղեցիկ, ևթ., ԻԱ 5

ԳԵՆՆԵՍԱՐԵԹ
 Գեննեսարեթայ, ս., Ե 1

ԳԵՏ
 գետ, ու., Զ 48, 49

ԳԵՐԱՆ
 զգերանդ Զ 41, 42⁹

ԳԵՐԳԵՍԱՑԻ, գ.
 Գերգեսացւոց, ս., Ը 26, 37

ԳԵՐԴԱՍՏԱՆ
 գերդաստանի, ս., ժԲ 42

ԳԵՐԵԶՄԱՆ
 զգերեզմանն ԻԳ 55
 Ի գերեզմանն ԻԴ 1, 12, 22, 24

գերի

գեր¹

Ի... գերեզմանի ԻԳ 53
 Ի գերեզմանէ անտի ԻԴ 2
 զգերեզմանս ժԱ 44, 48
 Ի գերեզմանս, ևգ., Ը 27

ԳԵՐԻ, գ.
 գերեաց, տր., Դ 19

ԳԵՐԻՄ, կր.
 գերեսցին ԻԱ 24

ԳԵՂԻՂ (տալ. ԳԵՂ)
 Ի գեղ → Թ 52, ժ 38, ժէ 12, ԻԴ 13
 Ի գեղն → ժԹ 30, ԻԴ 28
 Ե... գեղ → Թ 56
 Ի գեղսն → Թ 12
 Ընդ գեղս → Ը 1, Թ 6, ժԳ 22

ԳԹԱԼ, չ.
 գթացաւ է 13, ժ 33, ժԵ 20

ԳԹԱԾ, ան.
 գթած, վ., Զ 36
 գթածք, վ., Զ 36

ԳԹՈՒԹԻՒՆ
 գթութեանց, ս., Ա 78

ԳԹՈՒԹԻՒՆ ՈՂՈՐՄՈՒԹԵԱՆ
 վասն գթութեանց ողորմութեան Ա 78

ԳԻՆԻ
 գինի, ու., Ե 38
 գինին, ու., Ե 37
 գինի, հ., Ա 15, Ե 37, ժ 34

ԳԻՆԻ ՆՈՐ
 գինի նոր, ու., Ե 38
 գինին նոր, ու., Ե 37
 գինի նոր, հ., Ե 37

ԳԻՇԵՐ
 զգիշերն Զ 12
 Գ... գիշերս Ե 5
 գիշերոյ, ս., Բ 8
 Ի... գիշերի ժԱ 5
 Ի գիշերի ժԸ 7
 Ե... գիշերի ժԲ 20, ժէ 34
 զգիշերս ԻԱ 37

ԳԻՏԱՑԵԱԼ, տ. ԳԻՏԵԼ¹

ԳԻՏԵԼ¹, «գիտեմալ, իմանալ»
 գիտեմ ժԲ 18, ժԶ 4
 ոչ գիտեմ ժԳ 25, 27

Հգիտեմ ԻԲ 60
 գիտես ժԸ 20
 գիտէ ժԲ 30, ժԶ 15
 ոչ... գիտէ ժ 22
 գիտեմք Ի 21
 գիտէք ժԱ 13, ժԲ 56
 ոչ գիտէք Թ 55
 ոչ գիտեն ժԱ 44, ԻԳ 34
 գիտէիր ժԹ 22, 42
 գիտէր Զ 8, է 89, ժԲ 39
 ոչ գիտէր Թ 33
 ոչ գիտէիք Բ 49
 գիտէին Ը 53
 ոչ գիտէին Թ 45, ժԸ 34
 գիտացի Ը 46
 ոչ գիտացեր ԻԴ 18
 գիտաց Ե 22, է 37, ԻԳ 7
 գիտացին Թ 11, Ի 19
 ոչ գիտացին Բ 43
 գիտիցէ ժԲ 47
 ոչ գիտիցէ ժԲ 46
 ոչն գիտիցէ ժԲ 48
 գիտացից Ա 18
 գիտացէ ժԹ 15
 գիտասցիք Ե 24
 մի՛ գիտասցեն Թ 45
 գիտասցիք ժ 11, ժԲ 39. ԻԱ 20, 31
 գիտել Ը 10
 Հգիտել Ի 7
 գիտացեալ ժԱ 17

ԳԻՏԵԼ², «գիտալի»
 ոչ գիտեմ ԻԲ 57
 գիտեմք Դ 34
 գիտէին Դ 42
 Հգիտել ԻԲ 34, 61

ԳԻՏԵԼ³, «կեանակցի», և.
 ոչ գիտեմ Ա 34

ԳԻՏՈՒԹԻՒՆ
 գիտութիւն, հ., Ա 77
 գիտութեանն, ս., ժԱ 52

ԳԻՏՈՒՆ, գ.
 Ի գիտնոց ժ 21

ԳԻՐ, «գիր, լեզու»
 գրով ԻԳ 38

գեր²

գողանալ

ԳԻՐՔ, «արձանագրութիւն»

գեր, ու., ԻԳ 38

գգեր Ի 24

ԳԻՐՔ, «հաշուեցոյց»

գգեր ԺՁ 6, 7

ԳԻՐԿՔ, ամեզ.

Ի գերկս → Բ 28

ԳԻՐՔ, ամեզ.

գերք-ս Դ 21

գերս Դ 17

գգերս ԻԴ 32, 45

գգերսն Դ 17, 20

Ի գերս, նգ., Գ 4, Ի 42

յ . . . գերս, նգ., ԻԴ 27

ԳԻՐՔ ՊԱՏԳԱՄԱՑ

Ի գերս պատգամաց, նգ., Գ 4

ԳԻՐՔ ՍԱՂՄՈՍԱՑ

Ի գերս սաղմոսաց, նգ., Ի 42

ԳԻՐՂ, տ. ԳԵ[Ի]Ղ

ԳԼԽԱՏԵԼ

գլխատեցի Թ 9

ԳԼԽԱԻՈՐ, գ.

գլխաւորք ԺԹ 47

ԳԼՈՐՈՒՄՆ

Ի գլորումն Բ 34

ԳԼՈՒԽ

գլուխ, ու., Ի 17

գգլուխ Է 46, Թ 58

Ի գլուխ, նգ., Զ 12

գլխոյ, ս., Է 38, ԺԲ 7

Ի գլխոյ ԻԱ 18

գգլուխս ԻԱ 28

ԳԼՈՒԽ ԱՆԿԵԱՆ

գլուխ անկեան, ու., Ի 17

ԳՆԱԼ

գնալքդ ԻԴ 17

գնան Է 22, ԺԱ 44

գնայր Դ 30

գնային Ա 6

գնաց Ա 23, 38, 39. Բ 51, Դ 43. Ե 13, 25,

28. Է 6, Ը 39, ԺԵ 13. ԺԹ 12, 28. Ի 9,

ԻԲ 39, ԻԴ 12

գնացին Ե 11, Է 24, Ը 22. Թ 11, 56. Ժ 30,

ԺԷ 14, ԻԲ 39, ԻԴ 26, ԻԴ 24

գնացէք Թ 4

գնացից ԺԵ 18

մի՛ գնացէ Դ 43

գնա՛ Ե 8, 28. ԺԳ 31, ԺԷ 19

գնալ Ը 37, ԺԳ 33

Ի գնալ ն, նգ., Ժ 38

գնացեալ ԺԵ 15, ԻԲ 13

ԳՆԱԼ ԶԿՆԻ

գնաց գկնի Ե 28

ԳՆԱԼ ԶԷՏ

գնացին գհետ Ե 11, Թ 11, ԻԲ 39

ԳՆԱԼ Ի ՊԱՏՈՒԻՐԱՆՍ

գնային յամենայն պատուիրանս, նգ., Ա 6

ԳՆԱԼ ՃԱՆԱՊԱՐՀ

գնաց ճանապարհ Թ 9

ԳՆԱԼ ՅԱՌԱՋ

գնաց յառաջ ԺԹ 28

ԳՆԱԼ ՅԻՐԱԻՈՒՆՍ

գնային . . . յիրաւունս, նգ., Ա 6

ԳՆԱՅԵԱԼ, տ. ԳՆԱԼ

ԳՆԵԼ

գնէին ԺԷ 28

գնեցի ԺԴ 18, 19

գնեցէ ԻԲ 36

գնեցուք Թ 13

գգնողս, գ., ԺԹ 45

ԳՆՈՂ, տ. ԳՆԵԼ

ԳՈԳ

Ի գոգ, նգ., ԺԶ 23

Ի գոգն → ԺԶ 22

Ի գոգս → Զ 38

ԳՈՀԱՆԱԼ, չ.

գոհանամ Ժ 21, ԺԸ 11

գոհանայր Բ 38, ԺԷ 16

գոհացաւ ԻԲ 17, 19

ԳՈՂ

գող, ու., ԺԲ 33, 39

ԳՈՂԱՆԱԼ, ն.

մի՛ գողանար ԺԸ 20

(Շարունակելի)

ԳՐԻԳՈՐ ՏԱԹԵՒԱՑՈՒ ԼԵԶՈՒԱԳԻՏԱԿԱՆ ՀԱՅԵԱՑՔՆԵՐԸ

ՍՈՒՍԱՆՆԱ ՄԱԿԱՐԻ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

ԱՌԱՋԱԲԱՆ

Աշխատանքի արդիականութիւնը – Գրիգոր Տաթեւացին հայ միջնադարեան նշանաւոր մտածողներից է: Նրա գրական ժառանգութիւնը արժանացել է բազմաթիւ ուսումնասիրողների ու շարունակողների (Ղ. Ալիշան, Մ. Օրմանեան, Գ. Զարբհանալեան, Լ. Յովհաննիսեան, Մ. Աբեղեան, Ս. Արեւշատեան, Ն. Թովմասեան եւ այլք): Այն քննութեան նիւթ են դարձրել նաեւ Հ. Աճառեանը, Գ. Զահուկեանը եւ Լ. Սաչեռեանը¹:

Աճառեանն անդրադարձել է Տաթեւացու բառամեկնութիւններին եւ ստուգաբանութիւններին՝ իր «Հայերէն Արմատական Բառարանում», (ՀԱԲ) լրամատնների ստուգաբանութեան պատմութեան մէջ հին մատենագիրների շարքում շարադրելով նաեւ Տաթեւացու բացատրութիւնը տուեալ բառի վերաբերեալ:

Զահուկեանն իր «Բերականական եւ Ուղղագրական Աշխատութիւնները Հին եւ Միջնադարեան Հայաստանում» աշխատութեան մէջ ի թիւս միւս քերականների՝ վերլուծելով նաեւ Տաթեւացու հայեացքները, ներկայացնում է նրան իբրեւ «գրչութեան արուեստի» տեսաբան՝ ցոյց տալով նախորդ քերականների հայեացքների հետ ունեցած ընդհանրութիւններն ու տարբերութիւնները:

Այնուհետեւ Տաթեւացուն իբրեւ «գրչութեան արուեստի» տեսաբան է ներկայացնում Սաչեռեանն իր «Գրչութեան Արուեստի Լեզուական-Բերականական Տեսութիւնը Միջնադարեան Հայաստանում» աշխատութիւնում:

Եւ, այնուամենայնիւ, Տաթեւացու լեզուագիտական հայեացքներն ամբողջութեամբ չեն ներկայացուել, որովհետեւ դրանց մասին մինչեւ այժմ խօսք է ասուել միայն Արիստակէսի եւ Գէորգ Սկեւուացու երկերի Տաթեւացու գրած մեկնութիւնների ընձեռած նիւթի հիման վրայ: Ինչպէս յայտնի է, այդ երկու հեղինակները «գրչութեան արուեստի» տեսաբաններ են, ուստի եւ Տաթեւացին ներկայացուել է միայն իբրեւ «գրչութեան արուեստի» տեսաբան: Մինչդեռ իր գրեթէ բոլոր աշխատութիւններում մինչ այդ մեկնութիւնները գրելը (դրանք գրուել են նրա կեանքի վերջին տարիներին) բազմիցս անդրադարձել է լեզուի խնդիրներին. այդ մեկնութիւններով ամբողջացել են նրա հայեացքները լեզուի վերաբերեալ:

Ամբողջութեամբ չեն ներկայացուել նրա բառամեկնութիւնները եւ ստուգաբանութիւնները նոյնպէս, որոնք բաւական մեծ թիւ են կազմում նրա աշխատութիւններում, եւ դրանց զգալի մասը գիտական արժէք է ներկայացնում: Զնայած սրան, գրաբարեան բառազանձը համակողմանիօրէն ներկայացնող «Նոր Բառգիրք Հայկազեան Լեզուի» (ՆՀԲ) վկայութիւնների մէջ դրանք ընդգրկուած չեն ընդհանրապէս, իսկ Աճառեանի ՀԱԲ-ում վկայակոչուած են մասամբ միայն («Գիրք Քարոզութեան» երկու հատորների, «Գիրք Հարցման»-ի «Ոսկեփորիկ»-ի լեզուական նիւթի հիման վրայ):

¹ Հ. Աճառեան, Հայերէն Արմատական Բառարան, հ. հ. 1–4, Երեւան, 1971–79: Գ. Զահուկեան, Բերականական եւ Ուղղագրական Աշխատութիւնները Հին եւ Միջնադարեան Հայաստանում, Երեւան, 1954: Լ. Սաչեռեան, «Գրչութեան արուեստի» Լեզուական-Բերականական Տեսութիւնը Միջնադարեան Հայաստանում, Երեւան, 1962: Տե՛ս, նաեւ Дзягунян Г. Языкознание в Армении в V–XV вв. В кн.: История лингвистических учений. Средневековый Восток. Л., 1981.